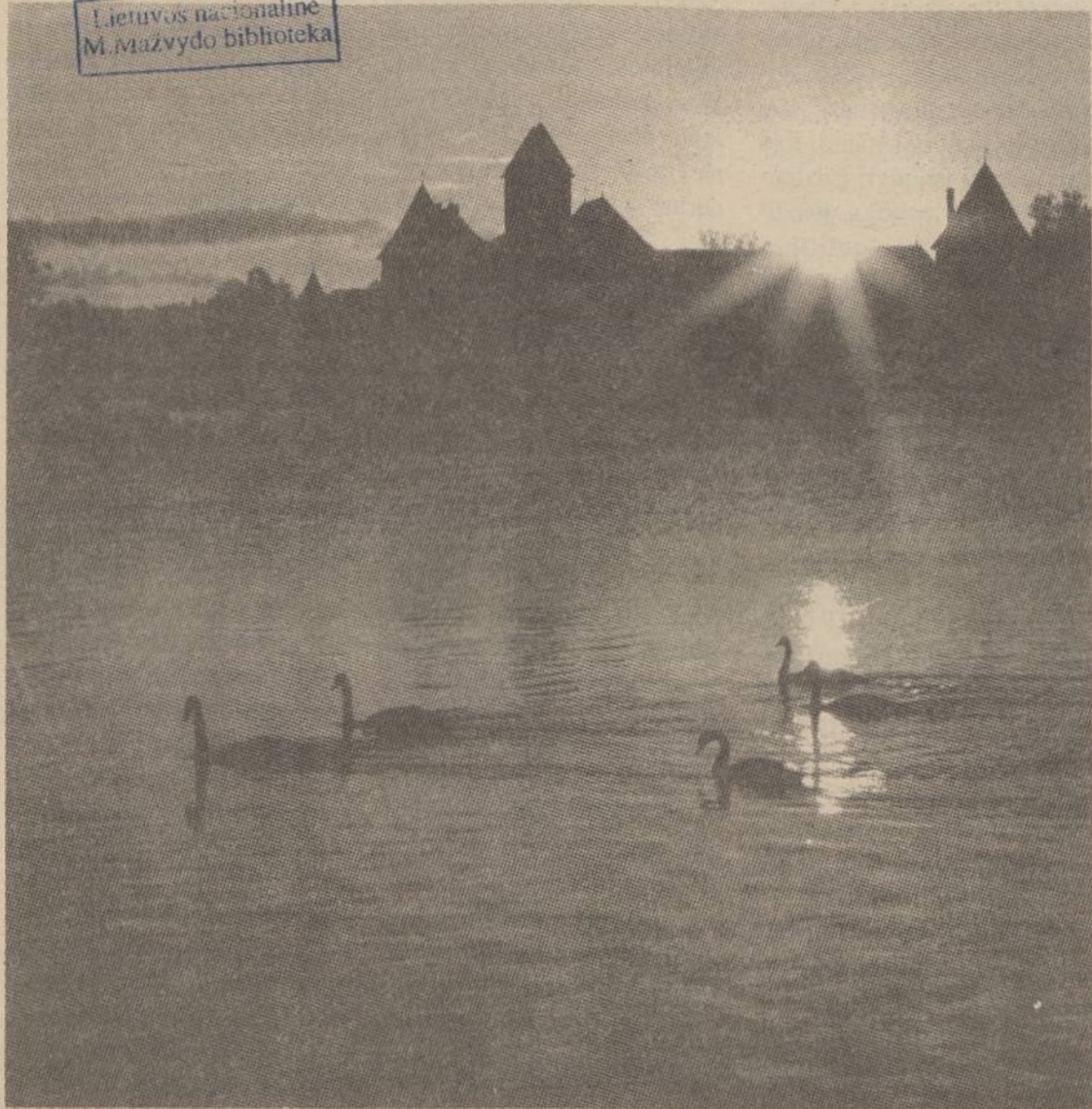

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

Rytas Trakuose.

J. Polio nuotr.

LAISVEI REIKIA SAŽININGAI IR DORAI TARNAUTI IR JĄ GINTI

Jonas Jurkūnas

(Kalba pasakyta St. Peterburgo Lietuvių klube, minint Nepriklausomybės atstatymo
ketvirtąsias metines)

**Jie paaukojo savo širdis,
kad nenustotų plakusi
Lietuvos širdis.**

(Iš knygos "Lietuva 1991.I.13")

Du aktai – 1918 vasario 16 ir 1990 kovo 11, tai du pagrindiniai dokumentai, atstatantys Lietuvos nepriklausomą valstybę, sujungia visą tautą tiek Lietuvoje tiek išeivijoje. Tie du nepaprastai svarbūs dokumentai, papildę vienas kitą, įpareigoja mus visus, kur mes bebūtume, įsijungti į vieną bendrą grandinę, kad iškovotų laisvę tęstume, kad tai laisvei sąžiningai ir dorai tarnautume ir ją gintume.

Paskutinių penkių dešimtmečių Lietuvos istorijoje Lietuvių tauta sudėjo nepaprastai daug aukų. Tos aukos išbarstytos po visą Lietuvos žemę. Tai neišsakoma meilė ir neaprašoma auka. Sekant Korp! Neo-Lithuania leidingi:

– Ką jautė 2000 jaunuolių žuvusių 1941 m. sukiliminėj kovoj prieš Rusijos armiją.

– Ką jautė 50,000 lietuvių partizanų menkai ginkluotų išėjusių ginti savo žemės 1945-53 m.

– Ką jautė visi be jokios kaltės lietuviai ištremtieji atskirti nuo šeimų ir išbartstyti Sibiro plotuos.

– Ką jautė visi kalėjimų ir konclagerių lietuviai kaliniai be kaltės paskirti bado mirčiai.

– Ką jautė jaunuolis Kalanta ir kiti juo pasekę, savo noru pavirsdami degančiais švyturiais.

– Ką jautė vėliausios aukos Vilniuje prie televizijos bokšto traukiamos tankų ir ką jautė pasienio sargybiniai žiauriai nužudyti prie Medininkų perėjimo.

Jie visi aukoję ir paaukojo savo širdis kad nenustotų plakusi Lietuvos širdis.

Graži mūsų žemė Lietuva. Ir Suvalkijos lygumos, ir Trakų pilis, ir Kryžių kalnas, ir Utenos bei Zarasų apylinkių ežerai, ir Vilniaus kalvos, ir Neringos kopos, viskas susijungia į vieną gražią visumą, į vieną peisažą, kurį mes čia gyvendami kartais sapnuojame.

O kaip ne vien apie grožį. Kokios gi mūsų bendros liečiamosios su savo gimtuoju kraštu. Jų labai daug. Žvilgsnis į būdingesnes, kurios tiek mums, tiek Lietu-

voje gyvenantiems, sudarė ir dar sudaro taip sunkiai sprendžiamas mįsles. Pirmoji iš jų tai visų išvežtųjų ar pasitraukusių iš krašto pilietybės problema. Daug rašyta ne vien čia Amerikoje, ta tema rašyta ir Lietuvoje pasitariant net mūsų "specialistus". Bet va pereinant metų spalio 6 d. numerį, "Gimtas Kraštas" pateikė stulbinantį žurnalisto Algimanto Bučio straipsnį "Ar Lietuva tolsta nuo išeivijos". Duodu ištrauką:

Šiandien vienas dažniausių aiškinimų, mėginant pateisinti netinkamą bei doroviškai užgaulų mūsų išeivijai pilietybės įstatymą, kuris buvo priimtas 1991 m. gruodžio 15 d., paprastai siejamas su rusų bei lenkų problema, o per ją, žinoma, su nuosavybės atgavimu. Atseit, pastarieji, ypač lenkai, gavę greta turimos Lenkijos dar ir Lietuvos pilietybę tučiuojau pareikštų savas paveldo teises vos ne visam Vilniaus senamiesčiui ir Vilnijos kraštui. Savo teises į nuosavybę, atseit, galėtų pareikšti ir pasitraukę iš Lietuvos žydai, turėję prieš karą Lietuvos pilietybę.

Teoriškai tokie samprotavimai visai logiški, bet kas iš to išėjo praktiškai? Vietoje lenkų aristokratų ar žydų verslininkų bei jų palikuonių, kurie bent iš

"Ir klestinčių, ir neturtinųjų šalių vyriausybės jau suvokė, jog žmogiškasis kapitalas, arba darbo jėgos igūdžiai turi ne mažesnę reikšmę ekonominei pažangai, nei fizinis kapitalas, toks kaip keliai ar mašinos." Tai citata ne iš kokio nors idealistinės pakraipos švietėjiško žurnalo, o iš vieno paskutiniųjų pragmatiškojo Britanijos savaitraščio "The Economist" numerio.

Atrodytų, jog Lietuvai, kurioje vienam gyventojui tenka daugiausia mokslų daktarų Europoje, nėra reikalo priminti "žmogiškojo kapitalo" svarbą. Iš tiesų, vienas didžiausių Lietuvos pasiekimų – aukšto lygio švietimo sistema. Tačiau žmogiškasis kapitalas yra ne tas pat kaip banke laikomi pinigai. Jis neauga savaime. Kaip ir sveikata, netausojamas jis ima nykti.

Atkūrus nepriklausomybę, Lietuvos švietimo sistema nebuvo iš esmės reformuota, tik šiek tiek pakeista. Nepakito ir šalies pradinio bei vidurinio mokyklų programos, nors nuo 1990 metų vyko dramatiški pokyčiai už mokyklos sienų. Labai nedaug padidėjo ir švietimui skiriama valstybės biudžeto dalis.

principo ir tradicijos gerbtų Lietuvos įstatymus ir jos kultūrą, dabar vos ne visą Vilniaus centrą ir patogiausius pastatus supirko (ir tiesiogiai, ir per vietinius statytinius lietuvius) buvusios Sovietų Sąjungos mafijoziai.

Jiems Vilniaus ir Lietuvos kultūra tėra tuščias garsas palyginti su pinigų šlamesiu. Sovietmečiu Vilniaus bažnyčiose buvo įkuriami įvairūs prekių sandėliai, o dabartiniai miesto savininkai kino teatrus žada paversti lošimo namais, knygynuose pardavinėja automobilius, pigias valgyklas paverčia prabangiausiais restoranais, į kuriuos eilinis lietuvis, kaip koks negras kadaise, ir įeiti nedrįsta, nes per vieno vakaro vaišes čia reikėtų pakloti vos ne visų metų uždarbį.

Ir tas reiškinys tik plėtojasi, kol lietuviai išeiviai renka aibes dokumentų turimai pilietybei "atgauti". Nežinia, kieno ir kaip uždirbtais pinigais toliau supirkinėjamas gražusis Vilniaus senamiestis (ir ne tik Vilniaus!), kur vitrinose vėlgi eilinis lietuvis gali tik pasigrožėti neįkandamomis kainomis už trečiarūšes importines prekes.

Seimas ir informacijos priemonės karštai diskutuoja dėl tobulėsių įstatymų bei fizinio kapitalo reikšmės. Apie žmogiškojo kapitalo svarbą beveik neužsimenama. Pavyzdžiui, nėra plano diegti šiuolaikinio verslo igūdžius, kurių ateityje, dirbant rinkos sąlygomis, prireiks ir vadovams, ir "eiliniams", nei būdų mokyti vidurinį tarnautojų sluoksnį, kuris dirbtų į laisvą rinką orientuotose įmonėse.

Į daugumą paramą teikiančių užsienio organizacijų Lietuvoje nuolat kreipiamasi dėl investicijų į fizinį kapitalą (mašinas, įrengimus, kompiuterius ir kitą techniką). Deja, retai prašoma padėti kelti žmonių kvalifikaciją, patarti keičiant sovietinių institucijų struktūras bei jų darbo pobūdį. Gal dauguma Lietuvos politikų per daug tiki "stebuklingomis mašinomis" ir per mažai "žmogiškuoju faktoriumi"?

Pasaulio patirtis nekelia abejonių: jokios stebuklingos mašinos nepakeis kvalifikuotos darbo jėgos. Todėl ir Lietuva negali tikėtis ilgalaikės pažangos be didelių investicijų į vertingiausią šalies turtą – žmones.

(JTO Biuletenis Nr. 4, 1994m gegužė)

Ką gi mes Lietuvoje laimėjome, atkirte lietuvių išeivijai kelią į buvusią nuosavybę? Ogi nieko, jei neskaiciuosime stamboko kapitalo, kuris nusėdo keiliolikos atsakingų valdininkėlių kišenėse, laiku ir kur reikia padėjusių savo lemtingus parašus, išparduodant Rytų mafijoziams Lietuvos miestų ir įmonių pastatus.

Štai kaip principingieji mūsų įstatymdaviai, bėgdami nuo vilko, ant meškos užbėgo...

Pikti liežuviai šneka, kad jau dabar visa pelningoji Lietuva gražiai ir tyliai išparceliuota, kitaip sakant – suprivatizuota. Ką gi – dabar, matyt, ir Pilietybės įstatyme galima padaryti lietuvių išeivijos nebeignoruojančius "pataisymus", kad ir jie galėtų gauti Lietuvos pilietybę, nepersikeldami nuolat gyventi į Lietuvą ir nebūtinai atsakydami turimos kitos valstybės pilietybės...

Tuomet ir lietuviai išeiviai, ko gero, gaus teisę įsigyti, atgauti ar nusipirkti kokią buveinę Dievo užmirštam Lietuvos pakraštį, kurio dar nenusižiūrėjo mafijos statytiniai.

(Nukelta į 5 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

• **KROATIJOS AMBASADORIUS ĮTEIKĖ SKIRIAMUOSIUS RAŠTUS.** Gegužės 26 d. Lietuvos Prezidentui Algirdui Brazauskui skiriamuosius raštus įteikė Kroatijos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lietuvai Damir Perinčič. Jo rezidencija bus Stokholme. Įteikdamas įgaliojamuosius dokumentus diplomatas sakė, kad jam ypač malonu būti akredituotam valstybėje, kuri pirmoji pripažino Kroatijos nepriklausomybę. Algirdas Brazauskas pareiškė įsitikinimą, kad abi šalys keisis patirtimi, kaip geriau tvarkyti savo jaunas valstybes.

• **PREZIDENTAS PRIĖMĖ POEZIJOS ŠVENTĖS DALYVIUS.** Gegužės 26 d. Algirdas Brazauskas priėmė "Poezijos pavasario" dalyvius. Susitikime dalyvavo šventės svečiai – rašytojai iš Austrijos, Prancūzijos, Ispanijos, Olandijos, Švedijos, Slovėnijos, Danijos, Estijos, Suomijos ir Vokietijos, grupė lietuvių poetų, Lietuvos rašytojų sąjungos vadovai. Vienintėlis susitikime dalyvavęs egzodo literatūros atstovas iš JAV, Lietuvos Nacionalinės premijos laureatas Kazys Bradūnas sakė, kad Lietuvoje nemažai dėmesio skiriama kultūrai, pagarbiai prižiūrimos rašytojų memorialinės vietos, tačiau išeivijos kūrėjai susiduria ir su tam tikrais nesklandumais. Kazys Bradūnas prašė išeivijos rašytojų sugrįžimą į gimtinę vertinti ne tik ekonominiu, bet ir dvasiniu aspektu. Pats poetas, turintis Lietuvos pilietybę, jau ketverius metus nesėkmingai bando atgauti žemę jo širdžiai brangioje tėviškėje.

• **CENTRO SĄJUNGA IR LIETUVOS LIBERALAI KORDINUOS VEISKMUS SAVIVALDYBIŲ RINKIMUOSE.** Lietuvos Centro Sąjunga ir Lietuvos liberalų sąjunga išplatino pareiškimą dėl bendrų veiksmų savivaldybių rinkimuose. Šių sąjungų pirmininkų Egidijaus Bičkausko ir Šarūno Davainio pasirašytame dokumente nurodoma, jog partijos susitarė koordinuoti veiksmus savivaldybių tarybų rinkimuose, o esant skyrių iniciatyvoms – dalyvauti rinkimuose bendrais kandidatų sąrašais. Pareiškime taip pat pabrėžiama, kad šis susitarimas neapriboja galimybių partijoms bendradarbiauti su kitomis politinėmis partijomis bei visuomeninėmis organizacijomis.

• **BUVĘS LIETUVOS BANKO PIRMININKAS PADĖS UZBEKISTANUI.** Buvęs Lietuvos banko valdybos pirmininkas Romualdas Visokavičius, kaip pinigų politikos ekspertas, išvyko į Uzbekistaną konsultuoti šios Vidurinės Azijos valstybės Vyriausybę. Ji šiais metais ruošiasi įvesti nacionalinę valiutą – sumą.

Uzbekistano Vyriausybė R. Visokavičių pakvietė Tarpautinio valiutos fondo rekomendavimu. Lietuvių bankininkas Taškente dirbs pagal Jungtinių Tautų plėtros programą ir dalyvaus komisijoje, kuri padės Uzbekistano Vyriausybei atlikti šalies makroekonominę analizę, tirs jos stabilumo veiksnius, rengs projektus nacionalinei valiutai įvesti.

• **MEMORANDUMAS.** Lietuvos krikščionių demokratų partijos atstovai Seimo nariai Algirdas Saudargas ir Albertas Šimėnas praėjusį penktadienį spaudos konferencijoje išplatino memorandumą, su kuriuo prieš tai buvo supažindintas Prezidentas Algirdas Brazauskas.

Krikščionys demokratai teigia, kad dabartinė ekonominė politika neskatina savarankiškos, socialiai stabilios visuomenės formavimosi: nesudaromos sąlygos smulkiam ir vidutiniam privačiam verslui plėtotis, ypač smulkiai gamybai ir paslaugoms, nesirūpinama naujų perspektyvių darbo vietų kūrimu. Memorandume rašoma, tokia politika pasmerkia šalį ilgalaikiam atsilikimui, kelia grėsmę demokratijai.

Šios partijos nariai Prezidentui išdėstė savo nuomonę ir dėl to, kad derėtų atsisakyti eksporto ir importo muitų kaitaliojimo, reiškiančio atskirų įmonių interesus, kompensuoti banke nuvertėjusius gyventojų indėlius ir nutraukti "Lietuvai žalingą praktiką, kai gyventojams užkraunama energetiniams resursams įsigyti paimtų užsienio paskolų našta, o elektros energija ir transporto paslaugos NVS šalims teikiamos be apmokėjimo".

Krikščionys demokratai memorandumu siūlo "Lietuvos valstybės saugumo tarnybą neatidėliotinai paversti tikra žvalgybos ir kontržvalgybos institucija, iš tikrųjų kovojančia prieš Rusijos šnipinėjimo ir ardomasias struktūras". Taip pat siūloma atsisakyti politikos, kai LDDP neįtinkantys valstybės pareigūnai nušalinami nuo užsienio reikalų, siūloma vykdyti nacionalinę, o ne vienpartinę užsienio politiką.

• **ĮŽYMAUS JAV MECENATO VIZITAS LIETUVOJE.** Lietuvoje viešėjo žymus JAV finansininkas, pagrindinis Atviros Lietuvos fondo rėmėjas George Soros. Vien Atviros Lietuvos fondui nuo jo įsteigimo 1990 metais yra paskirta daugiau kaip 7 milijonai JAV dolerių, šiemet fondo biudžete – 4 milijonai JAV dolerių. Iš fondo lėšų finansuojama programa "Švietimas Lietuvos ateičiai" – kompiuterizuojamos mokyklos, leidžiami nauji vadovėliai, užsienyje stažuojasi mokytojai. Vienkartinėmis finansinėmis išmokomis buvo paremta 280 Lietuvos mokslininkų, finansuojami 27 Lietuvos mokslinių darbų projektai.

G. Soros gegužės 27 d. priėmė Lietuvos prezidentas A. Brazauskas. Prezidentas svečiui padėkojo už jo aktyvią finansinę veiklą, kuri prisideda ne tik prie ekonominio, socia-

Milijonai grįžta

Gegužės 27 Maskvon grįžo garsusis rusų rašytojas Aleksandr I. Solženicyn, 1970 metų Nobelio premijos laureatas. Nors jis komunistinio režimo buvo persekiojamas ir kentėjo gulaguose aštuonerius metus, jis liko ištikimas rusas, slavofilas. Kai kurie jo bičiuliai mano, kad jam reikėtų įsijungti į dabartinės Rusijos politiką, kandidatuoti į aukštas politines vietas. Daugumas tačiau mano, kad jis jau atsiliko nuo dabartinio Rusijos gyvenimo srauto, per senas įsijungti į neatlaidžias politines varžbas.

Rašytojas prieš porą metų, pradėjęs irti Sovietų Sąjungai, viešai pritarė imperijos tautų atsiskyrimui, sakydamas, kad naujoji Rusija turėtų jungtis su kitomis slavų tautomis: Ukraina, Baltarusija. Dabar jis šią pažiūrą pakeitė. Atsisveikindamas su globą jam suteikusia Amerika, Solženicynas šitaip paaiškino dabartinę padėtį amerikiečiams klausytojams: "Įsivaizduokime, kad vieną ne taip gražią dieną dvi ar trys jūsų valstijos per 24 valandas paskelbia savo nepri-

linio gyvenimo gerinimo, bet ir apskritai demokratijos tvirtinimo. G. Soros pastebėjo, kad skaičiuojant lėšas, per jo fondus skiriamas vidutiniškai vienam šalies gyventojui, Lietuva pirmąją pasaulyje.

• **"OSTANKINO" PROGRAMAS LIETUVOJE RETRANSLIUOS "LITPOLIINTER" TELEVIZIJA.** Neeiliniame Lietuvos radijo ir televizijos valdybos posėdyje nutarta pasiūlyti UAB "LitPoliinter" sudaryti sutartį su "Ostankino" teleradijo kompanija retransliuoti Lietuvai jos laidas nuo 18 iki 24 valandos šalies laiku Lietuvoje iki 1996 metų gruodžio 31 dienos, dėdant joje savus reklaminius interpus vietoj "Ostankino" reklamų. Šis nutarimas apribotas svarbia sąlyga, kad pasikeitus "Ostankino" telelaidų pobūdžiui, ar iškilus kitoms nenumatytoms aplinkybėms, "Ostankino" programų retransliavimo Lietuvoje klausimą Lietuvos RTV valdyba svarstys iš naujo.

• **PATVIRTINTOS ŽEMĖS NUOMOS UŽSIENIEČIAMS TAISYKLĖS.** Lietuvos Vyriausybė patvirtino valstybinės žemės ne žemės ūkio veiklai nuomos užsienio valstybių juridiniams bei fiziniams asmenims ir bendroms su užsienio kapitalu bei užsienio kapitalo įmonėms sąlygas ir taisykles.

Valstybės žemės nuomotojas yra miesto (rajono) valdyba ar kita žemės savininko funkcijas atliekanti institucija, o šios žemės nuomininkas – ne jaunesnis kaip 18 metų užsienietis, turintis leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, bendra su užsienio kapitalu įmonė arba užsienio kapitalo įmonė, turinti leidimą užsienio investicijai Lietuvoje.

Valstybės žemė paprastai išnuomojama aukcione. Ne aukcione ji gali būti išnuomota, jeigu žemės sklype yra būsimajam nuomininkui priklausančių pastatų, taip pat jeigu žemės sklypas yra įmonės – bendros įmonės steigėjos teritorijoje arba steigėjai yra paskirtas sklypas už jos teritorijos ribų, o steigiamoje bendroje įmonėje užsienio investicija sudaro ne mažiau kaip 200 tūkstančių JAV dolerių.

Žemės nuomos terminas nustatomas nuomos sutartyje, bet ne daugiau kaip 99 metams, suteikiant nuomininkui pirmumo teisę pratęsti nuomos laiką, jeigu jis tvarkingai vykdė sutartyje numatytus reikalavimus.

• **KELIAMA ELEKTROS ENERGIJOS KAINA ĮMONĖMS IR ORGANIZACIJOMS.** Nuo birželio 1 dienos Lietuvoje gerokai padidės elektros energijos kaina pramonės įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms bei kitiems vartotojams, išskyrus gyventojus. Priklausomai nuo vartotojo, elektros energijos tarifai padidės 25-50 procentu.

• **ŠIMTASIS PAŠTO ŽENKLAS.** Gegužės pabaigoje išleistas jubiliejinis, šimtas po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais Lietuvos Respublikos pašto ženklas. Šimtojo pašto ženklo blokas, kuriame pavaizduotas pirmasis atkurtos valstybės pašto ženklas ir sostinės Vilniaus bažnyčių panorama, išspausdintas Vengrijos vertybinių popierių spaustuvėje. Jo tiražas – 60 tūkstančių egzempliorių, kaina – 12 litų.

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

klausomybę nuo JAV. Jos paskelbia savo suverenitetą ir nustato, kad ispanų kalba bus vienintelė valstybinė kalba. Visi angliškai kalbą gyventojai, nors jų protėviai gyvena čia 200 metų, turi per vienerius ar dvejus metus išlaikyti ispanų kalbos egzaminą ir turi prisiekti ištikimybę naujai valstybei, kitaip jie negaus pilietybės ir jų civilinės, nuosavybės ir darbo teisės bus suvaržytos. Tai kokia būtų JAV reakcija? Aš nežinau, neabejoju, kad tuoj prasidėtų karinė intervencija", kalbėjo Solženicynas.

Šitokie rašytojo žodžiai Maskvoje labai mieliai buvo sutikti. Kraštiniai nacionalistai, kaip Žirinovskis, seniai siūlo "išvaduoti" artimajį užsienį. Kitas kandidatas į Rusijos prezidento vietą Aleksandr Ruckoj visada pabrėžia, kad daugumas dabar nepriklausomomis pasiskelbusių valstybių niekad istorijoje nepriklausomos nebuvo, o priklausė Rusijai.

Imperialistinės tendenci-

jos ypač ryškios tarp rusų repatriantų, kurie grįžta namo iš savo buvusių kolonijų. O jų ten buvo ir dar yra nemažai, viso skaičiuojama apie 25 milijonai. Pirmiausia bėgti pridėjo rusai iš tų šalių, kur prasidėjo pilietinės kovos. Vien iš Gruzijos išvažiavo nuo 1992 m. apie 100,000 rusų. Mažai rusų liko Armėnijoje. Likusieji yra 9,000 kareivių prie Irano ir Turkijos sienų. Kazachstane rusai sudaro dar 37 nuoš. visų krašto gyventojų. Panašūs nušimčiai tebėra Latvijoje (34 nuoš.) ir Estijoje (31 nuoš.). Ukrainoje tebėra 22 nuoš. rusų iš 51.7 mil. Ukrainos gyventojų. Į tą nušimtį įskaitomi Juodosios jūros laivyno jūreiviai ir 43-čiosios Rusijos raketų armijos kariai. Rusijos imigracijos valdyba skelbia, kad pernai iš buvusių kolonijų sugrįžo 300,000 rusų. Per ateinančius trejus metus laukiama sugrįžtant apie 6 milijonus rusų, nors jiems nėra nei butų nei darbų. Tokie repatriantai yra rimtas nacionalistų politinių jėgų sustiprinimas. Jų laukia tokie vadai kaip Žirinovskis.

Rusijos seimo komiteto ryšiams su Nepriklausomų Valstybių Sandrauga pirmininkas Konstantin Zatulin tvirtina, kad Rusijos pareiga ginti ir globoti artimajame užsienyje gyvenančius rusus. Rusų vyriausybės pareiga esanti garantuoti išeivių teises. O tam geriausias būdas būtų autonominių regionų steigimas ten, kur rusai sudaro gyventojų daugumą. Tokių regionų reikėtų vakarinėje Gruzijoje, Moldavoje, šiauriniame Kazachstane, Kryme. Zatulinui pritaria prezidento Jelcino patarėjas tautybių reikalams Emil Pain. Jis vadina tokius regionus "fragmentuotu imperializmu". Suteikęs rusams autonomiją gretimose šalyse, jose tektų laikyti ir Rusijos armijos igulas.

Tokia doktrina paskatino Harvardo universiteto Ukrainos istorijos profesorių Roman Szporluk komentuoti taip: "Ko rusai reikalauja, yra tas pat jei vokiečiai reikalautų ginti Šveicarijos vokiškai kalbančius piliečius ar prancūzai žygiuotų į Belgiją ginti prancūziškai kalbančių". Kazachstano prezidentas Nazarbajev pasakė, jog rusų kalbos apie rusų gynimą ne Rusijoje, bet – Kazachstane, jam primena Hitlerio laikus, kuris pradėjo karjerą, gindamas Sudetų vokiečius.

(Nukelta į 8 psl.)

ELTA (V.P.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiros numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PRIVATIZACIJA – TAUTOS
APIPLĖŠIMAS*Juozas Žygas*

Įmonės, žemė ir pastatai privatizuoti, faktinai už popierį, kuris tik popieriaus makulatūrai tetinka. Gal prieš mėnesį laiko, per amerikietišką radiją, teko girdėti, kad "Lietuvoje degina pinigų". Paskui paaiškino, kad faktinai yra taip: "Yra tonos iš apyvartos išimtų pinigų (talonų J.Ž.), kurie bus atiduoti į popieriaus fabriką, tualetinio popieriaus gamybai". Reiškia, kad Vilniaus senamiestis, rezidencijos, buvusių dvarų pastatai, įmonės ir fabrikai buvo atiduoti už keliolika tūkstančių tualetinio popieriaus rutuliukų. Kad būtų dar aiškiau, tai viskas buvo į kanalizacijos vamzdžius paleista.

Kad žmonėms buvo duota galimybė, privatizuotis savo gyvenamuosius butus, tai tame gal nieko blogo nebūtų, nes tai visi maži objektai. Visai kitas reikalas, tai rezidencijos ir ištaigingi butai. Kas juose gyveno? Tai vis buvo: partijos viršūnės, atėjūnai, KGB ir Raudonosios armijos karininkai. Jie tuos butus beveik už popierius susiprivatizavo. Beveik visiems atėjūnams, buvo sudarytos sąlygos, gauti pilietybę, o su ja ir investicinius čekius. Kokia ironija, tie, kurie lietuvius trėmė, dabar geriausiuose butuose gyvena, o tremtiniai nėra butų, kad sugrįžti galėtų. Ne per neapsižiūrėjimą, bet iš gobšumo, savo giminėms ir draugams net valstybinius pastatus privatizavo.

Gruodžio 21 d. Vyriausybė paskelbė neprivatizuojamų administracinių pastatų sąrašą. Pagal Statybos ir urbanistikos departamento direktorių Antaną Deveikį, "toks Vyriausybės sprendimas yra smarkiai pavėluotas, nes jau privatizuota nemažai valstybinių pastatų, tad nebėra kur įkurdinti ministerijų ar užsienio diplomatinį atstovybių. Antra vertus, nauji

privatizuotų namų savininkai, išnomuodami patalpas, gauna po 8.5 dolerių už kvadratinį metrą. O tuos pinigus būtų galėjusi valstybė gauti". Akį rėžiantis ir skandalingas buvo Taujėnų dvaro privatizavimas. "Taujėnų dvaras privatizuotas už 11,717 litų – dviejų kambarių butas Ukmergėje kainuoja 16,000 litų. Dvaro rūmai – tai XVIII a. dailaus italų stiliaus, kuriuos pastatė grafas Benediktas Mankonis, kartu įveisęs anglų stiliaus parką. Vėliau dvaras atiteko grafams Radviloms iš Nesvyžiaus. Konstantinas Radvilas ir jo sūnus Karolis išgrąžino rūmus (mano turimomis žiniomis, Nesvyžiaus Radvilos buvo kuni-gaiškščiai. Karolis į istoriją įėjo "Panie kochanku" (pone mielasis") vardu J.Ž.)".

Kaip matome, į kuni-gaiškščių rūmus kraustosi buvusios kolūkinės santvarkos šeimos (tai vis buvusieji, kurie pasiglemžė tautos turtą). "Balandžio 1-ąją (Lietuvos Aidas pajuokavo dėl Gedimino pilies privatizavimo. Iki to, žinoma, dar neprieita, tačiau nemaža "smulkesnių" sostinės kultūros paminklų jau privatizuota. Vilniaus Senamiestyje išpirkta per 5 tūkst. butų, iš kurių tūkstantis yra paminkliniuose pastatuose. Rodos, tebegalioja dar A. Brazausko 1990 m. pasirašytas įstatymas "Dėl maldos namų ir kitų pastatų grąžinimo religinėms bendruomenėms". Neteko girdėti, kad būtų atšauktas ir V. Landsbergio patvirtintas "Katalikų Bažnyčios padėties Lietuvoje restitucijos aktas". Tačiau daugelis grąžintinių pastatų jau turi naujus šeimininkus. "Ne žodį mesk. Akmenį" – taip rašoma: (Lietuvos Aidas 1994.IV.20) "Vilniaus miesto pastangomis parduotas Benediktinių vienuolynas (prieš šv. Kotrynos bažnyčios)". Ir dar mums bandoma sakyti, kad komunistai į valdžią nėra grįžę!

TĖVYNĖS SAJUNGA
(LIETUVOS KONSERVATORIAI)
PRISTATĖ VEIKLOS PROGRAMĄ

Gegužės 11 d. Seimo rūmuose Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai) pristatė programą ir veiklos kryptis 1994-1997 metams.

Tėvynės Sąjungos pirmininkas Vytautas Landsbergis, pristatydamas programą pasakė, kad "dabar žmonės galės susipažinti išsamiau su mūsų tikslais, su mūsų siūlymais, su mūsų matomomis Lietuvos perspektyvomis. Tai gali būti matoma iš mūsų veiklos Lietuvos Seime, iš mūsų teikiamų įstatymų projektų, diskusijų, apie kurias visuomenė labai mažai žino." Jis pasakė tikis jog spaudoje nebebus sakoma, kad Tėvynės Sąjunga neturi programos. Programa gana plati, joje išdėstyti TS (LK) pasiūlymai, veiklos kryptys, ką reikėtų Lietuvoje per šį laikotarpį (1994-1997 m.m.) padaryti. TS (LK) pirminin-

kas pasakė, kad yra ruošiamas ir glaustesnis programos variantas.

Lietuvių išeivijos atstovas A. Kojelis pritarė, kad ruošiamoje mažojoje programoje reikėtų labiau identifiikuoti, kuo Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai) skiriasi nuo kitų partijų.

Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos pirmininkas G.Vagnorius priminė, kad TS (LK) pradėjo savo veiklą 1993 m. gegužės 1 d. steigiamojoje konferencijoje, turėdama 800 narių, o dabar TS (LK) yra viena didžiausių Lietuvoje ir jos narių skaičius artėja prie 20 tūkst. Tėvynės Sąjungos struktūroje veikia politiniai ir profesiniai komitetai, moterų organizacija ir Jaunųjų Konservatorių Lyga. Svarbiausias šios programos, kaip ir konservatorių kituose kra-

tuose, tikslas yra sukurti pilietinę tvarką, – pasakė G. Vagnorius.

Tęsiasi Tėvynės Sąjungos (LK) savaitės renginiai Vilniuje. Seimo nariai, partijos vadovai, valdybos nariai susitinka su vilniečiais gamyklose, mokyklose, ligoninėse.

Gegužės 11 d. V. Landsbergio paskaita apie Tėvynės Sąjungos užsienio politikos kryptis prasidėjo paskaitų ciklas svarbiausiais valstybės gyvenimo klausimais.

Visoje Lietuvoje renkami parašai ekonominiam referendumui "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų bei pažeistos teisėsaugos". Parašai bus renkami iki birželio 21 d., numatoma juos rinkti ne tik namuose, bet ir įvairiose žmonių susibūrimo vietose.

*Rasa Rastauskienė
Lietuvos Respublikos
Seimo Opozicijos
spaudos atstovė*

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ
DAR TEBĖRA TRAPI*Vytautas Šeštokas*

Daugelis Amerikos gyventojų, jų tarpe ir lietuviai, pradėjo jaudintis dėl Žirinovskio. Tačiau ir be Žirinovskio Rusijoje vykstantieji įvykiai ir jų valstybės vadovų pareiškimai yra sukėlę Baltijos ir Rytų Europos nepriklausomų valstybių tarpe didelį susirūpinimą dėl grėsių pavojaus jų nepriklausomybėms.

Latvijoje ir Estijoje tebėra Rusijos kariuomenė. Karaliaučiaus sritis yra rakštis akyje Lietuvai. Rusijos ginklų ir kariuomenės didelis skaičius ten papildomas žemės ir oro erdvės pažeidimu per Lietuvos teritoriją.

Koks Rusijos tikslas yra laikytis įsikibus į rytų Vokietijos teritoriją. Ar čia nėra Rusijos Trojos arklys jos ateities ekspansijai į Europą?

Ši Rusijos veiksmą gali sukomplikuoti Baltijos Valstybės, suformavę bendrą karinę Sąjungą. Grįžtant į praeitį, verta pažymėti, kad prieš antrąjį pasaulinį karą buvo daromos pastangos įsteigti bendrą Baltijos Valstybių gynimosi planą. Pastangos nuėjo veltui, nes buvo pervėlai pradėta. Jeigu Baltijos Valstybės būtų kartu kariškai gynęsi prieš jų okupaciją, ši padėtis būtų įgalinusi joms pasiekti satelitinių valstybių teises, jas neprijungiant prie Sovietų Sąjungos. Bendras pasipriešinimas ginklų prieš agresiją būtų sukomplikavęs tuometinius Hitlerio ir Stalino tikslus – sferų pasidalinimą.

Lietuvos laikraščių žiniomis, praeitą vasarą Lietu-

vos Krašto Apsaugos Ministerija parengė Baltijos valstybių bendradarbiavimo karinėje srityje sutarties projektą. Šis planas jau perduotas Latvijos ir Estijos gynybos ministerijoms. Jame numatoma sukurti bendrą priešlėktuvinės gynybos sistemą, kartu saugoti sausumos ir jūros sienas, keistis operatyvine informacija ir t.t. Jau žinoma, kad Lietuvos projektui pritarė Latvija ir Estija. Tačiau šį visą planą komplikuoja šiuo metu esančio svetimos kariuomenės jėgos Latvijoje ir Estijoje.

Rusų kariuomenės laikraščio KRASNAJA ZVEZDA nuomonė yra kitokia negu Rusijos vyriausybės. Jų teigimu Rusijos kariuomenė bus išvesta iš Latvijos ir Estijos. Iki to laiko numatoma parengti konkrečius Baltijos valstybių susitarimus.

Suprantama, kad pilnam kariniui bendradarbiavimui

bus politinių ir karinių kliūčių.

Baltijos Valstybių karinės vadovybės jau sutarė iki 1994 metų pabaigos sukurti Baltijos batalijoną iš 650 karių. Jis vėliau bus perduotas Jungtinių Tautų taikos palaikymo pajėgoms.

Jeigu Jungtinėms Tautoms jo neprireiks, tai Estijos gynybos pajėgų vado nuomone, šio batalijono sukūrimas bus dar vienas pozityvus žingsnis į trijų šalių karinį bendradarbiavimą.

Lietuvoje vyrauja nuomonė, kad Rusija linkusi pati viena užpildyti "Saugumo vakuumą". Į bet kokių kaimynų savarankiškumą Rusija jau žiūri kaip į iššūkį. Ji ir toliau nori laikyti Baltijos kraštus savo įtakos sferoje. Tolimesnė padėtis priklausys nuo Rusijoje jau vykstančių ir būsimų įvykių plėtotės.

Teigiamas veiksnys yra tai, kad Baltijos valstybės jau yra pasimokiusios iš praeities.

VLADIMIRAS ŽIRINOVSKIS
KARALIAUČIUJE

Kaliningrade (Karaliaučiuje) lankėsi Rusijos ultranacionalistų lyderis Vladimiras Žirinovskis. Per televiziją jis pareiškė, kad netrukus prie Rusijos prisijungs visa Lietuva ir traukiniai iš Kaliningrado į Maskvą važiuos tik Rusijos teritorija. Tereikia Lietuvai nustoti tiekti žaliavas ir ji iš karto ims dusti ekonomiškai. Lietuvoje lankėsi vienas Žirinovskio partijos narių, Rusijos Valstybės Dūmos deputatas

Stanislavas Zaričanskis. Jis paaiškino, kad Žirinovskis nori atvykti į Lietuvą, bet bijo Lietuvos specialiųjų tarnybų. Pasak jo, pagal partijos programą po prezidento rinkimų, kuriuos tikisi laimėti Žirinovskis, Rusija tuoj pat nutrauks energetinių resursų eksportą. Lietuvai benzino, naftos, mazuto ir kito kuro gali užtekti tik 15 dienų. Jo nuomone, Rusijai pasidalyti Baltijos regioną padės Vokietija. (AGEP)

ROMO KALANTOS ATMINIMAS

Gegužės 14 dieną buvo paminėtos 22-osios susideginusio protestuojant prieš okupacinį režimą devyniolikmečio kauniečio Romo Kalantos atminimas. Romo Kalantos žūties vietoje priešais Muzikinį teatrą jaunimas iš "Lituanicos" bendrijos, Tė-

vynės sąjungos atstovai, Kauno visuomenė uždegė žvakes, padėjo daug gėlių. Žuvusiojo brolis viliasi, kad kitų metų gegužės keturioliktają Kaune pagaliau bus pastatyta viena iš kelių sukurtų jo atminimui skulptūrų.

MILIJONINĖS PASTANGOS

Antanas Dundzila

Lino Kojelio Washingtono įkurta ir vadovaujama U.S. – Baltic Foundation (USBF) iš svetimtaučių jau yra sukaupusi virš milijono dolerių! Pabrėžtina, kad tas milijonas atėjo ne iš Amerikos pabaltiečių, bet iš Amerikos amerikiečių institucijų. Atseit, Baltijos valstybių reikalai yra remiami ir iš "svetimų" kišenių. Tas milijonas buvo nukreiptas į Lietuvą, Latviją ir Estiją įvairioms programoms, kurias bendrai būtų galima vadinti demokratijos diegimu mums rūpiuose kraštuose. Žinant, kad du mūsų pačių bene didžiausi fondai šiuo metu turi apie 5 milijonus (–Lietuvių fondas) ir 2 mil. (–Tautos fondas) kapitalo, L. Kojelio pastangos yra stebinančiai sėkmingos. Tereikia tikėtis, kad jo varomas darbas neš tolygius vaisius.

USBF savo veiklą konkrečiai pirmą kartą demonstravo jau 1991 vasarą Vilniuje suruošusi seminarą miestų administravimo tema. Jame dalyvavo 300 Pabaltijo valstybių miestų valdininkų (po šimtą iš kiekvienos valstybės), o iš Amerikos į Vilnių vyko 19 amerikiečių miestų administratorių bei administracinės srities žinovų. (Amerikiečių tarpe tuomet keliavo net Indianapolio burmistras, o kvaili sovietai šiems amerikiečiams trukdė persisijusti konferencijai paruoštus spausdinius! Geresnės reklamos sovietų biurokratinėms šunybėms net ir stengiantis, nebuvo galima sugalvoti...)

Nuo to laiko USBF surengė visą eilę seminarų Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje ir praktiškomis darbo stažuotėms į įvairius Amerikos

miestus yra atsikvietusi nemažai tarnautojų. Apie tai jau ne kartą rašyta "Dirvoje". USBF turi savo atstovybes Taline, Rygoje ir Vilniuje. Bendrai kalbant, USBF veikia apima administracinio personalo apmokymą apie vakaruose naudojamus administracinio valdymo darbo metodus. Į šią sritį įeina ne tik "valdymas" bet ir santykiai bei ryšiai su visuomene – pvz., administracinio darbo etika.

Gegužės mėnesį USBF direktorė Audronė Pakštienė jau (nebesuskaičiuoju) gal šestą ar aštuntą kartą išvyko į Lietuvą su USBF programa, šį kartą ekonomikos ir gamtosaugos klausimais. Taigi USBF darbas sparčiai vyksta. USBF, L. Kojelio asmeninės iniciatyvos dabar jau išugdytos į reikšmingą, pastoviai veikiančią visuomeninę instituciją, yra sveikintinas ir remtinas pavyzdys. Puiku!

Balandžio – gegužės mėnesiais Amerikoje lankėsi Kauno Technologijos universiteto (KTU) dekanė Dr. Viktorija Baršauskienė. Jos kelione bei čia įvairių mokslo institucijų lankymu rūpinosi USBF ir washingtoniečio Stasio Bačkaičio suburtas ratelis, telkiantis KTU studentams stipendijas ir ypač didelį dėmesį rodantis verslo administracijos studijų diegimo sritims. Dekanės Baršauskienės žiniomis, birželio mėnesį KTU išleis pirmąją verslo administracijos bakalaurų laidą. Šį rudenį universitetas pradės magistro laipsnio programą administracijos srityje, panašiai kaip kad Amerikoje dabar žydi populiarios Master of Business

ATVIROS LIETUVOS FONDO ASOCIJUOTOS ORGANIZACIJOS

STUDIJŲ UŽSIENYJE INFORMACINIS CENTRAS

Prie Viniaus Universiteto 1991 metais įsteigtas informacijos centras teikia žinias apie galimybes studijuoti JAV, Kanados ir Europos aukštosiose mokyklose. Šis centras turi oficialų leidimą rengti TOEFL, SAT, GMAT ir GRE egzaminus. Šiuo metu koordinuoja ir CEU, E. Muskie, Oxford bei Cambridge programas.

Adresas: Vilniaus Universitetas, Universiteto g. 3, 40 kamb., 2734 Vilnius, tel. (370-2) 625 053, Faksas (370-2) 610 559. Direktorė Audronė Uzielienė.

SOROSO ŠIUOLAIKINIO MENO CENTRAS

Įsteigtas 1993 m. Kaupia informaciją apie šiuolaikinę Lietuvos vaizduojamąją bei taikomąją dailę, propaguoja ją šalyje ir užsienyje, informuoja Lietuvos menininkus apie užsienyje vykstančius meno renginius bei parodas. Skiria stipendijas Lietuvos dailininkams ir menotyrininkams parodų rengimui, katalogų ir knygų apie šiuolaikinę Lietuvos dailę publi-

Administration studijos su MBA akademiniu laipsniu. Yra žinoma, kad USBF anksčiau buvo pasirašiusi sutartį su Vytauto Didžiojo Universiteto (VDU) rektorium A. Avizieniu bendrai darbuotis miestų valdininkų kvalifikacijų kėlimo srityje. A. Avizieniui savo pareigas VDU pabaigus, naujoji vadovybė nebegalėjo ar nepajėgė sutarties išsipareigojimą vykdyti, tad USBF susirišo ir dabar sėkmingai darbuojasi su KTU. Toks bendradarbiavimas yra naudingas abiem institucijoms. Svarbiausia – jis naudingas Lietuvai.

Žvelgiant į USBF veiklos apimtį Pabaltijo kraštuose, kyla mintis siūlyti dar vieną sritį, iki šiol nejudintą: reikia diegti visuomenines programas, kurios būtų naudingos buvusiems tremtiniais, politiniams kaliniais ir partizanams. Tai yra dalinai visuomenės ir, bendrai paėmus, iš okupanto kanapių išaugusios dabartinės valdžios žmonių visiškai ignoruojama sritis. Savo pačių iniciatyva suorganizuota Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS), tiesa, veikia, bet ji bei jai

kavimui. SŠMC taip pat rengia metines šiuolaikinės lietuvių dailės parodas. adresas: Radvilų rūmai, Vilniaus g. 22, 2001 Vilnius, tel. (370-2) 222- 997, faksas (370-2) 222 888. Direktorė Raminta Jurėnaitė.

SOROS INTERNATIONAL HOUSE

Užsienio kalbų mokymo centras "Soros International House" (SIH) pradėjo savo veiklą 1993 m. SIH vadovėliai, mokymo metodika, dėstytojų kvalifikacija ir mokymosi pažangos vertinimo kriterijai atitinka "London International House" ir jo filialų sistemą. SIH per metus lanko apie pusantro tūkstančio studentų: suaugusieji mokosi bendrosios anglų kalbos ir verslo anglų kalbos; 6-8 metų vaikai – anglų kalbos pradžiai.

"SIH Teachers' Centre" – mokytojų klubas, susirenkantis kartą per mėnesį, – jungia Vilniaus ir kitų Lietuvos vietovių anglų kalbos mokytojus, besidominčius mokymo metodikos naujovėmis.

Adresas: Saltoniškių 58, 2600 Vilnius, tel.faksas:

panašūs junginiai galėtų ir turėtų būti daug efektingesni. Čia yra visai nauja, reikalingo darbo dirva jau gražiai Pabaltijo gyvenime pasireiškusiai USBF: būtina stiprinti iš okupanto aukų išlikusią, praeityje nuskriaustą ir šiuo metu ignoruojamą visuomenės dalį.

Manau, kad šiuo metu vien Lietuvoje yra apie 50,000 tokių žmonių. Kalėjimų, tremties gulagų ir partizanavimo "nuodėmėmis" pasmerkti, jie liko be aukštojo mokslo, be valstybės politinio gyvenimo patirties, be savo draugų, pažįstamų ar kolegų dabartiniuose valdžios kabinetuose. Šiuo metu jie yra pensininkų amžiuje, jiems reikia sukurti palankias galimybes aktyviau dalyvauti ne tik valstybės atstatyme, bet ir savųjų teisių gynime. Juos reikia ištraukti iš okupanto bei jo auklėtinių sukurtos, praktiškai, antros ar net trečios klasės piliečių kategorijos.

Visų pirma reikia sukurti galimybę, kad jų teisės būtų efektingai saugomos įstatymų. Jiems reikia, ką Amerikoje pažįstame Civil Liberties Union (CLU) vardu, užuomazgos – kvalifikuotų ad-

(370-2) 738 624. Direktorė Ligija Kaminskienė.

JUNIOR ACHIEVEMENT - LIETUVA

1993 metais "Junior Achievement International" paskyrė ALF savo atstovu Lietuvoje. Junior Achievement - Lietuva rengia ir diegia vidurinėse mokyklose ekonominio švietimo programas, padedančias jaunimui suvokti rinkos ekonomikos idėjas, verslo vaidmenį ekonomikoje. Taikomoji ekonomika yra pirmoji iš "Junior Achievement" programų, įgyvendinamų Lietuvos mokyklose.

Adresas: A. Goštauto 12-121, 2600 Vilnius, tel. (370-2) 616 413, faksas (370-2) 626 032. Direktorius Eugenijus Savičius.

ALF KAUNO INFORMACINIS CENTRAS

Įkurtas 1994 m. sausio mėn. Teikia informaciją apie studijų užsienyje galimybes. Informuoja apie ALF programas, jo padalinių veiklą, apie paramos teikimo sąlygas bei formas, konsultuoja, kaip apiforminti paraiškas bei persiunčia jas į ALF Vilniuje.

Adresas: Laisvės alėja 53, 3000 Kaunas, tel./faksas (370-2) 206 224. Direktorius Jonas Rimvydas Mažeika

vokatų būrelio, kuris kompetetingai žiūrėtų šių piliečių teisių bei interesų. Amerikoje yra ir kitų, efektingai veikiančių organizacijų, pvz., American Association of Retired Persons, National Rifle Association, juodosios rasės NAACP ir t.t. Reikia mūsų tautų nuskriaustiesiems vadovybės ugdymo, ryšių plėtojimo, visuomeninių telkinių organizavimo, pašalpos ar paramos į vargą patekusiems, reikia paminklų apsaugos bei priežiūros aktyvistų, reikia spaudos bei informacijos tautos. Eventualiai reikia iš tos visuomenės dalies įtaigotojų, ką Washingtono žinome "lobby" vardu. Iš antros pusės, reikia Lietuvos Latvijos ir Estijos visuomenės deramo švietimo tremtinių, politinių kalinių bei partizanų atžvilgiu. Jiems reikia ne tik Konstitucijoje gražiais žodžiais įrašytų lygių teisių, bet ir praktikoje įgyvendinamų. Tremtinio, politinio kalinio ar partizano vardas privalo tapti panašus į juodosios rasės etiketę dabartinėje Amerikoje: nebandyk prieš juos rasiniu pagrindu murmėti, o ką jau kalbėti apie ignoravimą!

(Nukelta į 10 psl.)

LAISVEI REIKIA SAŽINGAI IR DORAI TARNAUTI IR JĄ GINTI

(Atkelta iš 1 psl.)

Be abejo visos išeivijos lietuviams, kur jie bebūtų ar Sibire ar čia Vakaruose, labai gaila kad mafijos vyrukai taip skaudžiai apstatė mūsų deputatus, o dabar seimo narius. Šešėlių liko daug, o daugiausia dėl to nukentėjo Lietuva. Šioje salėje per Kalėdas Lietuvos Respublikos premjeras A. Šleževičius, kalbėdamas apie pilietybės įstatymą, pridėjo gale pastabą "kad turtų tai neatgausit". Mes tai mes, bet iš Sibiro plotų grįžtantieji mūsų žemės vaikai neatgaus savo tėviškių. Ar ne per daug skaudus pasityčiojimas? Tai darė ir padarė lietuviškos Aukščiausios Tarybos, o vėliau Lietuvos seimo nariai! Bet ar jie turėjo teisę taip pasielgti?

Antroji problema rišasi su pirmąja. Prisimenu šv. Kalėdų dieną, kai vienas iš jūsų, dalyvavęs premjero A. Šleževičiaus pranešime St. Peterburgo visuomenei, paklausė, kiek Lietuvos valdžia rūpinasi tremtiniais Sibire, ar jie yra raginami grįžti ir, truputį sarkastiškai pridurdamas, gal laukiama kol mes ir jie išmirs. Premjeras savo atsakyme vengė duoti tikslesnius skaičius bet pabrėžė, kad šių metų biudžete yra pramatytos didesnės sumos grįžtantiems, ypač butų statybai. Bet visai nelauktai atsakymas atėjo "Lietuvos Ryto" žurnalisto Artūro Račo reportaže, kovo mėn. 2 d. 41 numeryje. Žurnalistas Artūras Račas kondensuotai aprašo susitikimą aptarti Lietuvos ir išeivijos bendradarbiavimo buklei. Susitikime dalyvavo J. Gaila, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovas Lietuvoje, vyriausybės patarėjas išeivijos klausimais S. Stungurys, ištisa eilė kitų pareigūnų ir Socialinės Apsaugos ministerijos Migracijos departamento viršininkas V. Gražulis. Pateikiu V. Gražulio atpasakojimą taip, kaip tilpo "Lietuvos Ryte".

★★★★★

VALSTYBINĖS ĮMONĖS PAVIRTO Į AKCINES BENDROVES

Šiuo metu Vilniuje yra apie 110 įmonių, kurios iš pelno padidinusios įstatinį kapitalą iš valstybinės pavirto į akcines bendroves. Tai padaryti leido valstybinių įmonių (VĮ) įstatymas. Pagal šį įstatymą didesnioji įmonės plėno dalis priklauso įmonės darbuotojams. Šis pelnas gali būti panaudojamas didinant įstatinį kapitalą. Kadanigi įmonių turtas įvertintas nerealiai mažai, kad ir nedidelio pelno užtenka kad privataus kapitalo didis viršytų valstybinio kapitalo dalį. Pa-

V. Gražulis susitikimo dalyviams pateikė keletą skaičių, susijusių su lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių grįžimu į Tėvynę. Pasak jo, nuo 1987 iki 1993 m. bendras sugrįžtančių tautiečių skaičius sumažėjo nuo 4,2 iki 1,2 tūkstančio, tačiau, kita vertus, pernai į Lietuvą atvyko tik 41 ne lietuvių kilmės žmogus. Visi kiti – vienaip ar kitaip susiję su Lietuva.

Didžiausia problema, anot V. Gražulio, yra butų sugrįžtantiems tremtiniais ir politiniams kaliniams statyba. Perna buvo užregistruota apie 500 norinčių grįžti į Lietuvą žmonių, tačiau buvo pastatyta tik 70 butų. Šiemet padėtis dar blogesnė – norinčių grįžti skaičius išaugo iki 800, o biudžete numatyti 3,1 mln. litų užteks tik 50-60 butų pastatyti.

Tačiau Vyriausybė, V. Gražulio teigimu, stengiasi padėti grįžtantiems tautiečiams ir kitais būdais. Jiems suteikiama socialinė parama, apmokamos persikėlimo išlaidos, žmonės apgyvendinami socialinės globos įstaigose, jiems apmokamos lietuvių kalbos mokymosi išlaidos.

Tame žurnalisto A. Račo reportaže yra ir daugiau išsėdėtinų minčių, ypač D. Bakanienės, ji Mažosios Lietuvos reikalų tarybos atsakingoji sekretorė. Jos teigimu, Kaliningrade gyvenančių lietuvių problemoms spręsti lėšų galima būtų gauti ir iš tranzito, tačiau tam, pasak jos, reikalinga tikslinga politika, kurios dabartinė valdžia iš viso neturi.

Baigiant pastabas dėl premjero A. Šleževičiaus susitikime šiuo klausimu pareikštų minčių, reikia pažymėti, kad premjeras per Kalėdų šventes St. Peterburgo lietuviams tenorėjo tik pasigirti sakdamas, kad šių metų biudžete pramatyta daugiau lėšų grįžtantiems tremtiniais. Iš tikro gi yra atvirkščiai – vietoj pernai pastatytų 70 butų šiemet turėsime tik 50-60. Tad ir matosi Sibiro tremtinių rėmimo metodus, lyg laukiama kol jie išmirs. (Tęsinys sekanciam numeryje)

prastai įmonė pereina į direktoriaus nuosavybę. Konservatorių partija reikalauja teisingai vertinti valstybės turį, tačiau LDDP tam priešinasi, nes dauguma valstybinių gamyklų direktorių išlikę nuo senų laikų ir remia LDDP. Tokią valstybinio turto privatizaciją Konservatorių partija vertina kaip neteisėtą ir vadina "prichvatizacija". (AGEP) P.S. Prichvatizacija – nuo rusiško žodžio chvatat – grobti.

Lietuvoje atgaivamos senos ir gražios Kariuomenės ir visuomenės dienų tradicijos. E. Katino nuotraukose vaizdai iš Kariuomenės ir visuomenės dienos renginių Kaune.

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS: DABARTIS IR ATEITIS

Prof. J. Čiulevičius

Lietuvos ūkininkų sąjungos pirmininkas

Lietuvos žemės ūkyje funkcionuoja trys gamybinės struktūros: ūkininkų ūkiai, žemės ūkio bendrovės ir 2-3 ha asmeniniai ūkiai. Nėra abejonės, perspektyviausi yra ūkininkų ūkiai. Jiems alternatyvos Lietuvoje nėra. 1994 m. pavasarinę sėją pradėjo apie 120 tūkstančių Lietuvos ūkininkų. Vieniems tai jau penktoji sėja savo žemėje, o 15 tūkstančių – pirmoji. Kasmet Lietuvoje jau gausi ūkininkų bendruomenė pasiūlo 30-40-čia tūkstančių naujų ūkininkų. Ūkininkai disponuoja beveik 1 milijonu hektarų žemės ūkio naudmenų, t.y. trečdaliu viso dirbamos žemės ploto. 1993 m. ūkininkai išaugino 58% visų valstybės javų, 96% bulvių, 57% gyvulių ir paukščių, primelžė 76% pieno.

Efektyviam ūkininkų funkcionavimui neįkainuojamą paramą teikia 1989 m. kovo mėnesį atsikūrusi Lietuvos ūkininkų sąjunga (LŪS). Ūkininkų sąjungos struktūros – jos skyriai jau nuo pat atsikūrimo pradžios veikia visuose 44 rajonuose. Lietuvos ūkininkų sąjungos veikloje ryškiausios keturios darbo kryptys:

- žemės nuosavybės atgavimas, jos juridinis įteisinimas ir visiškai laisvas disponavimas žeme;
- materialinės techninės bazės ūkininkams sukūrimas. Žemės ūkio technikos, statybinių medžiagų, trąšų, degalų, cheminių apsaugos priemonių rinkos sukūrimas. Vidaus ir užsienio rinkų paieš-

ka ūkininkų išaugintai produkcijai realizuoti. Sodybų projektavimas ir kt.;

- ūkininkų kūrimosi finansavimas ir kreditavimas. Ūkininkų rėmimo fondo įkūrimas;

- ūkininkų mokymas ir konsultavimas. Lietuvos žemės ūkio konsultavimo centro įkūrimas.

Ūkininkų sąjungos taryba dirba daug kitų darbų ūkininkų kūrimosi pradinėje stadijoje ir tolimesniame efektyviame ūkininkavime. LŪS taryba teikia nemažai pasiūlymų, rengiant žemės ūkio įstatymų projektus, savarankiškai parengė Lietuvos ūkininkų veiklos įstatymo projektą. Šie pasiūlymai teikiami Lietuvos Seimui. Ūkininkų sąjungos taryba, jos pirmininkas dažnai susitinka su Ministru pirmininku A. Šleževičiumi, Žemės ūkio ministru R. Karazija, kitais aukštais pareigūnais, sprendžiant opiausias Lietuvos ūkininkų problemas.

Kita Lietuvos kaimo gamybinė struktūra – žemės ūkio bendrovės. Jų 1993 m. pradžioje buvo apie 4000. Iš esmės tai buvusių kolchozų liekanos, kurių veiklos principai ir gamybos būdas yra visiškai identiškas. Žemės ūkio bendrovės perėmė pačias blogiausias savybes: grobstymus, girtuokliavimą, tinginystę, atsainų darbą. Darbo užmokestis žemės ūkio bendrovėse yra 40-100 Lt. Šios struktūros rinkos ekonomikos sąlygomis yra visiškai negyvybingos. Jos

griūva kaip kortų nameliai. Vien 1993-1994 m. žiemą bankrutavo apie 700 žemės ūkio bendrovių. Dabartiniu metu jų liko virš 3000. Žemės ūkio bendrovės ateities neturi. Jų egzistavimas yra tik laiko klausimas. Jeigu ne valdančios LDDP pastangos pratęsti šių bendrovių mirties agoniją, jų būtų likę gerokai mažiau.

Jokios ateities neturi 2-3 ha asmeniniai ūkiai, kurių valdančios LDD partijos iniciatyva sukurta apie 450 tūkstančių ir bendras žemės plotas apima apie 1 mln. ha. Ši žemė daugumoje atimta iš savininkų ir atiduota jos neturėjusiems. Šiuo savo veiksmu valdančioji LDD partija siekia dviejų tikslų: politinio ir ekonominio. Politinis tikslas – laimėti būsimuose savivaldybių ir Seimo rinkimuose 800-900 tūkstančių balsų. Ekonominis tikslas – asmeninių ūkių kūrimas svetimos žemės yra vienas iš būdų ilgiau išsaugoti žemės ūkio bendrovių žlugimą, nes 2-3 ha ūkiai ir žemės ūkio bendrovės sudaro vieningą konglomeratą (junginį).

Valdančioji LDD partija, norėdama išsaugoti šį konglomeratą, skeptiškai žiūri į ūkininkų atsikūrimą, dažnai ignoruoja jų teisėtus reikalavimus. Todėl Lietuvos ūkininkų sąjungai tenka dažnai stoti į atvirą konfrontaciją su valdančiosios partijos vyriausybe, Žemės ūkio ministerijos vadovais. Esame pateikę daug protesto rezoliucijų, organizuotas piketas prie vyriausybės rūmų. Vyko keturių dienų Žemaitijos ūkininkų streikas, visos Lietuvos pieno perdirbimo pramonės boikotas.

(Nukelta į 12 psl.)

VAIVORYKŠTĖ LIETINGĄ DIENĄ

Vytautas Matulionis

Mezzosoprano Aldonos Stempužienės koncertas, 1994.V.15., Dievo Motinos parapijos salėje, Cleveland, Ohio. Akompaniatorė: pianistė Nancy Brittain. Rengėjai: Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija. Klausytojų apie du šimtai. Programoje Scarlatti, Cherubini, Falconieri, Schubert, van Beethoven, Jakubėnas, Banaitis, Bajoras, Švedas, Verdi: dainos ir arijos.

kompozitorių grupę, parodydama gerą šio laikotarpio dainų stiliaus supratimą ir šiltą jausmingumą.

Nors pirmosios trys koncerto dainos skambėjo maloniai, savo meninį "aš" šiame koncerte Stempužienė tikrai atrado (neišskiriant ir lietuviškų dainų) Franz Schubert kūrinuose iš jo dainų ciklo Die Winterreise ("Žiemos kelionė"): "Frühlingstraum" (Pavasario sapnas), "Die Krähe" (Juodvarnis) ir "Der Leiermann" (Katarinkinis-

siu akompanimentu. Šioje dainoje išpūdingiausia frazė buvo "Wunderlicher Alter, soll ich mit dir geh'n?". Tai klausimas kuriam atsakymą keliautojas jau žino: Kai kurios balsės šiose dainose buvo kiek tamsokos, pavz. žodžiuose "Dach", "mahlte", "Mann", etc., o paskutinis mirštantis pianissimo slystelėjo iš tono. Kiekviena Schuberto daina tai uždara, užbaigtas ir giliai asmenišką sielos pasaulis, kurio atskleidimas viešumai dažnai skausmingas. Aldona Stempužienė parodė šio skausmo pilnatvę.

Ludwig van Beethoven koncertinė scena ir arija sopranui ir orkestrui, "Ah! Per-

jimai arijos pabaigoje praėjo beveik nepastebimai, bet žemos gaidos buvo tikrai puikios.

Antroje koncerto dalyje solistė atliko Vlado Jakubėno "Plaukia antelė" (skirta kompozitoriaus 90-tosioms gimimo metinėms), K. V. Banaičio "Vai toli, toli" (pagal programoje įrašytas datas – 1806-1963 – kompozitorius Banaitis sulaukė stebėtinai brandaus amžiaus), Felikso Bajoro "Tu vyšnela", "Užaugo berželis", "Ritaujoja sesute", Jono Švedo "Pasakų sakalas", "Prisijaukinsiu sakal" (žodžiai Henriko Nagio) ir princesės Eboli ariją "O don fatale!" iš G. Verdi operos Don Carlo ketvirtojo veiksmo.

Dainoje "Plaukia antelė" solistės balsas taip pat "plaukė" lygiai ir ramiai, atskleidamas šios dainos dvasios liaudišką paprastumą ir žmogaus meilę gamtai, melodijai plūduriuojant ant nesudėtingos piano palydos. Beje, šios dainos rusiškasis skolinys "sieroji" programoje išverstas angliškai kaip "yellow", Turėtų būti "gray".

Banaičio "Vai toli, toli" pavyko puikiai ir muzikiniu ir žodiniu atžvilgiais. Tik kodėl žodžiai "balta ieva žydėjo" angliškai išversti į "a tree is in bloom"? Ieva angliškai yra "bird cherry".

Felikso Bajoro "Tu vyšnela" buvo vienintelė tikrai linksma daina šiame tragišku jausmu pritvinkusiame koncerte, maloni gaivinančiai giedriu atlikimu. Tai įdomus lietuviškos dainos ritmų ir modernių harmonijų junginys, kaip ir kitos Bajoro dainos šiame koncerte. To paties kompozitoriaus "Užaugo berželis" buvo patraukli savo įdomia palyda, lyg nepriklausomai nuo balso linijos slenkancia, bet kartu jai ir neprieštaraujančia. Ir solistės ir pianistės jungtinės pastangos šioje dainoje davė labai gražių vaisių.

Trečioje Felikso Bajoro dainoje "Ritaujoja sesute", prasidedančioje ilga piano įžanga, lyg Damoklo kardas kybojo bauginančiai neatlyžtanti nelaimės nuojauta, neišvengiama likimo galia, sesutei belaukiant brolelio parjojančią iš karelio. Palaipsniui augančią, tragišką dainos įtampą solistė išlaikė iki galo, užbaigdama šią dainą labai dramatiškai.

Kompozitoriaus Jono Švedo dainos yra tapę neatskiriama solistės koncertų dalimi. Ir čia jų buvo dvi: "Pasakų sakalas" ir "Prisijaukinsiu sakalą". Šių dainų painus poetiškas tekstas, sunkiai atsekama, staigių posūkių ir atmintyje nepasiliekanti melodija reikalauja iš klausytojo didelio susikaupimo. Po koncerto girdėtas toks išsireikšimas: "Jau daug kartų girdėjau, bet negaliu prisprasti". Tai tiesa. Jono Švedo dainos nelengvai įkandamos nei eiliniam klausytojui nei eiliniam dainininkui, todėl labai pravartu iš anksto nudugnai susipažinti su dainų žodžiais. Nors koncerto programoje duoti įdomūs abiejų poemų vertimai, originalo jie, žinoma, neatstoja. Tokie poetinės vaizduotės polėkiai kaip "...pilki žemdirbiai – žemėti – kaip žemė – žemaičiai...", arba "...gėrės gurgiantį ir geliančią šaltą verdinių vandenį girių gelmėj:" nesiduoda tiksliai išverčiami, nekalbant jau apie ritmą. Tačiau Aldonai Stempužienei šios dainos jokių sunkumų nesudarė – taip ji yra jas išsavinusi ir savo dainavimo technika joms pajungusi. Poeto žodžiai solistei buvo tik laiptai kuriais ji lengvai įkopė į dainos viršūnę.

Koncertas baigtas dramatiška princesės Eboli arija iš Verdi operos Don Carlo ketvirtojo veiksmo – "O don fatale!". Tai nuoširdi, nors ir

(Nukelta į 7 psl.)

Nuotraukoje: Atėję pasveikinti solistę, Ilona ir Kristina Kuprevičiūtės, A. Malėnienė, kleb. kun. G. Kijauskas S.J., R. Brazaitienė ir mergaitės su gėlėmis. V. Bacevičiaus nuotr.

Koncerto pradžioje skambėjo trys 17-18-to šimtmečio italų kompozitorių kūriniai. "Se delitto e l'adorarti" (Alessandro Scarlatti) džiugino šiam kompozitoriui būdingu melodijos tyrumu, ramybe, gražiais atspalviais, klasiškai apvaldytu declamando, nors balsas dar nebuvo pakankamai įkaitęs. Soprano (Dirce) arija "Ahi! Che forse ai miei di" – pirmojo veiksmo ketvirtoji scena iš triveiksmės operos Demofonte (Macia Luigi Carlo Zenobia Salvatore Cherubini) solistei statė jau daug didesnius reikalavimus. Nepatenkintas itališku stiliumi, Cherubini sukūrė šią operą 1788 m. sekdamas kompozitorių Gluck, vengdamas tuolaikinio itališkų operų griežto formalumo. Joje svarbią vietą užima drama ir muzikinis išradingumas. Tačiau ši opera pasisekimo neturėjo. Aldona Stempužienė gražiai išnaudojo visas šioje arijoje tykančias dramatinės progas. Jos pianissimo buvo tvirtas (nors kartais girdimas tik jai pačiai), žemosios gaidos sodrios, o aukštesnės šviesios ir gana laisvos. Trumpa Andrea Falconieri daina "O Bellissimi Capelli" solistė pakiliai užbaigė italų

kas). Franz Schubert turėjo beribę muzikinę vaizduotę. Jo dainos ne ugningos, bet lyriškos, jautrios, švelnios, intymios, nepaprastai melodingos. Žodžiai ir muzika jose nedalomi, gausu sunkiai beišsakomo skausmo ir liūdesio, ryški žmogaus-gamtos romantika. Dauguma jo dainų yra "durchkomponiert", t.y. jose nėra pasikartojančių posmų, nesikartojanti melodija tęsiasi nuo pradžios iki galo. Apie šį genijų, parašiusį beveik šešis šimtus dainų, kompozitorius Robert Schumann išsireiškė, kad jei Schubertas nebūtų turėjęs tinkamų tekstų, jis būtų muziką parašęs sąskaitai. Šios dainos solistės buvo giliausiai ir pilniausiai išgyventos. Ji jas dainavo lyg būtų užhipnotizuota. Dainoje "Frühlingstraum" ji vaizdingai pabrėžė gilią jausmų prarają tarp svajonių sukurtą pasaulio ir karčios tikrovės ir jas sėkmingai peržengė. "Die Krähe" skambėjo širdį veriančiai. Originaliausia ir "baisiausia" – beveik liguistai slegianti – šio ciklo daina, "Der Leiermann" kėlė šiurpą neišvengiama žemiškosios kelionės pabaigos nuojauta, atausta paprasčiau-

fido", op. 65, manoma, buvo parašyta grafienei Clari, muzikos mėgėjai, kuriai ji yra dedikuota. Teksto autorius nežinomas. Ši arija, parašyta 18-to šimtmečio "aria monumentale" forma, šiame koncerte nebuvo visai "monumentali". Šiam, virpančiu rečitatyvu prasidedančiam, prieštaraujančių jausmų kūrinui trūko nuotaikos įvairovumo. Kolaratūriniai įsibėgė-

Po sėkmingo koncerto, prie vaišių stalo, iš k. žurnalistas V. Rociūnas, solistė Aldona Stempužienė, pianistė B. Smetonienė, Gary ir Nancy Brittain. V. Bacevičiaus nuotr.

PEDAGOGINIO LITUANISTIKOS INSTITUTO ABSOLVENTŲ VAKARAS

Tokie vakarai, kuomet jaunimas, kuris dirbo ir išėjęs, gauna baigimo diplomus – yra tikra džiaugsmo šventė. Tai yra šventė ne tik absolventams, jų tėvams ir giminėms, bet ir visai lietuviškai visuomenei. Iš šios šventės mes matėme, kad išėjęs nėra "nudžiūvusi šaka", bet gajus ir vaisius duodantis medis. Matant tokį didelį pulką gražaus jaunimo, galime drąsiai dainos žodžiais sakyti: "Aš dar gyva". Dar nereikia išėjęs į nuostolius nurašyti.

Už tokį gražų derlių, padėkos yra verti tėvai, kurie tokį jaunimą išaugino, jaunuoliai-ės kurie savo laisvalaikį aukojo, ir, galbūt, ypatinga padėka Instituto personalui, rektoriui prof. dr. Jonui Račkauskui, direktorei Stasei Petersonienei ir visiems lektoriams, kurie ne tik prie mokymo, bet ir prie auklėjimo prisidėjo. Absolventų vakaras įvyko gegužės 14 d., šeštadienio vakare, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

Akademine dalis buvo pradėta iškilminga eiseną, kurios priekyje su rektoriaus togomis ėjo dr. Petras Jonikas, buvęs rektorius, ir prof. dr. Jonas Račkauskas. Po jų ėjo direktorė Stasė Peterso-

nienė, lektoriai ir net 26 šių metų absolventai (iš jų vienas kitas, galbūt eisenoje ir nedalyvavo). Eisenos metu, prie stalų sėdėjusieji, visus pagerbė atsistojimu ir gausiu plojimu. Šitoks gausus šių metų derlius, yra džiugus reiškinys visai išėjęs. Nes vienas kitas iš jų, įsijungs į lietuviško švietimo dirvonus. Jeigu neklystu, tai pats Instituto rektorius prof. dr. Jonas Račkauskas, dr. Robertas Vitas ir daug kitų lietuviškos veiklos žmonių, yra baigę šį Institutą.

Absolventams užėjus jiems skirtas vietas, ir scenoje susėdus Instituto vadovybei, kurią sudarė: dr. Petras Jonikas, buvęs rektorius, prof. dr. Jonas Račkauskas, rektorius, Stasė Petersonienė, direktorė, ir Juozas Masilionis, PLI lektorių tarybos sekretorius, akademinę dalį atidarė PLI direktorė Stasė Petersonienė, pakviesdama programai vadovauti dr. Robertą Vitą. Invokaciją sukalbėjo PLI lektorius kun. Jonas Duoba, M.I.C. Tuomet prasidėjo svarbioji šio vakaro dalis: diplomų įteikimas. Kadangi, kaip jau buvau minėjęs, jaunuoliai-ės, kurie savo laisvalaikį aukojo yra verti mūsų dėmesio, tad no-

rėčiau ir jų pavardes paminėti. Dvejų metų diplomus gavo šie studentai: Dalius Gilvydis, Julija Krumplytė, Laura Lapšytė, Kristina Liaugaudaitė, Alda Mikučauskaitė, Romas Mockaitis, Vytas Pabedinskas, Rimas Putrius, Audrė Šlenytė, Elena Tijūnėlytė, Aidė Užgirtė, Gytis Vygantas ir Karolis Žukauskas.

Trejų metų programa baigė, gauna diplomus ir teisę mokytojauti aukštesniosiose lituanistinėse mokyklose šie studentai: Audrė Budrūtė, Zita Dubauskaitė, Marius Polikaitis, Kastytis Šoliūnas, Krista Šilimaitytė, Marius Tijūnėlis, Audra Mockaitytė, Rita Račkauskaitė. Be to, lektorių tarybos nutarimų trejų metų diplomai buvo išduoti šiems studentams: Ramintai Bilutei, Vilijai Gražulytei ir Arui Norvilai.

Po diplomų įteikimo sekė sveikinimai ir pačių studentų parengta meninė dalis ir vaišės. Po to vyko šokiai, kuriems grojo Algio Barniško dviejų asmenų orkestras. Nors ir galėtų jie garsintuvus šiek tiek prislopinti, kad girdėtusi ritmas, tačiau aš ji rekomenduoju, kadangi jų muzika suaugusiems ir jaunimui tiko.

J. Žygas

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Kizlauskas B. MD., Highland Beach	50.00
Vaituzis V., Satellite B.	5.00
Dautas J., Wickliffe	10.00
Prancus E., Parma	20.00
Alšėnas P., Brecksville	5.00
Aukštuolis M., Cleveland ..	10.00
Mitchell V., Taylor	5.00
Kaunelis I., Westland	10.00
Palšis J., Palos Hills	10.00
Beiga K., Chicago	10.00
Dilys H., Chicago	10.00
Mackus V., Chicago	10.00
Veselka J., Evergreen Pk. ..	10.00
Užemis Br., Hot Springs ...	20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

VAIVORYKŠTĖ LIETINGĄ DIENĄ

(Atkelta iš 6 psl.)

tragiškai pavėluota Eboli atgaila už samokslą prieš karalienę. Šioje arijoje Eboli praeikia jai Dievo duotą lemtingą dovaną ("don fatale") – grožį – kurio apsvaiginta ji nusikalto. Stempužienė ją sudainavo ir ugningai ir atgailaujančiai. Aukštos gaidos, nors ir ne tokios skambios kaip anksčiau, buvo tvirtos, o žemos slaptai tamšios. Klausytojams karštai plojant ir šaukiant bravo, solistė bisui pridėjo dvi dainas.

Rengėjams reikėtų susirūpinti tinkamu scenos menininkų apšvietimu. Vien tik iš viršaus krintanti šviesa solistų veidus paskandina šešėliuose. Nematant veido išraiškos darosi sunkesnis dainos supratimas, ypač dainuojant svetima kalba. Apšvietimas turėtų būti daugiau teatrinis: ne tik iš viršaus, bet ir iš priekio.

Išskyrus porą atvejų kur norėjosi tampo-nesio susigromimo (gal laiko stoka?), ryšys tarp solistės ir pianistės Nancy Brittain buvo labai glaudus. Pianistė kreipė didelį dėmesį į dainuojamą tekstą, labai kruopščiai stengdamasi jo nenustelbti, jį paremti, pa-

ryškinti, pajvairinti. Tai jau tri ir didelio patyrimo pianistė – akompaniatorė.

Sudarydama koncertinį repertuarą solistė nepataikauja klausytojams, bet vadovaujasi ilgamete menine muzikine patirtimi. Tokia, labai asmeniškai, dainų atranka atsispindėjo ir šiame koncerte, pareikalavusiame daug jėgų iš klausytojų ir iš pačios solistės. Neskaitant "O Bellissimi Capelli" (Falconieri), pora viltingų "Frühlings-traum" posmų (Schubert) ir Felikso Bajoro "Tu vyšnela", viską gaubė liūdesys, apvilta meilė, kančia, beviltiškumas, lūkesčių neišsipildymas. Tačiau solistė, naudodamasi stipria dainavimo technika, sceniniu įgudimu ir įgimtu muzikalumu, sugebėjo, beveik visuomet, sukurti ją ir klausytojus patenkinantį įvaizdį. Per daugelį dainavimo metų Aldona Stempužienė yra sukaupusi didžiulį repertuarą, kurį ji vis didina. Tai rodo, kad, neužsnūdus ant praeities laurų, ji į muzikinę ateitį žvelgia su pasitikėjimu. Apniukusioj pavasario sekmadienio popietėj šis koncertas buvo skaidri margaspalvė vaivorykštė.

(1994.V.25)

Užsienio lietuvių viešnagės Lietuvių tautininkų sąjungoje

programa

Atvykstantieji LTS būstinės telef. 62 49 35 arba 61 73 20 praneša apsistojimo vietą, adresą ir telefoną, nesivarždami pasako pageidavimus.

Liepos 8 d. – Pasaulio lietuvių tautininkų kongresas Mokslininkų rūmuose Verkiuose (pridedama darbotvarkė). Svečius žadame vežioti automobiliais, tačiau pasimetus, į Verkius galima atvykti autobusais Nr. 28, 35, 36 nuo autobusų stotelės "Žalgiris" Kalvarijų gatvėje ir vykti iki stotelės "Verkių rūmai".

Liepos 9 d. – 10 val. svečių priėmimas ir dalykinis pokalbis Tautininkų sąjungos būstinėje, Gedimino pr.22.

11 val. numatyta pažintinė ekskursija po Vilnių dr. Jono Basanavičiaus, Prezidento Antano Smetonos ir rašytojo Juozo Tumo – Vaižganto gyvenimo ir darbo vietomis (pėsčiomis po Vilniaus centrą).

13 val. pietūs viename iš Vilniaus senamiesčio restoranų.
Liepos 11 d. – 12 val, išvykimas autobusu nuo LTS būstinės į Dzūkiją, padeliui stabtelint Varėnoje ir Merkinėje.

16 val. pietūs Veisėjų restorane "Ančia".

18 val. vakaronė, laužas prie Ančios ežero, nakvynė poilsio namuose.

Liepos 12 d. – 8 val. pusryčiai.

9 val. išvykimas į Vilnių.

Liepos 13, 14, 15 d. – tenkinami svečių pageidavimai, jeigu tokie būtų, aplankyti Neringa, Aukštaitijos nacionalinį parką, Buities muziejų Rumšiškėse ir kitas vietas. Jūsų pageidavimus tikimės sužinoti liepos 6-7 dienomis.

Laukiame atvykstant.

LTS valdyba

Pasaulio lietuvių tautininkų kongreso "Pasaulio lietuvių talka Lietuvai" darbotvarkė

1994 m. liepos 8 d.
Vilnius, Verkių

1. Malda Vilniaus Aušros Vartų koplyčioje	8:00 val.
2. Kongreso atidarymo ceremonias Verkuose, dalyvaujant lietuvių liaudies dainų klubui "Raskila"	9:30 "
3. Įžanginis žodis – Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona.	10:00 "
4. Lietuvos Respublikos valstybinis himnas	10:20 "
5. Kongreso delegatų išvykimas į Rasų kapines, prie dr. Jono Basanavičiaus kapo.	10:25 "
6. Pranešimai:	
6.1. Teisininkas Vytautas Abraitis – "Užsienio lietuvių parama ir talka Lietuvai".	10:30 "
6.2. Inžinierius Jaunutis Nasvytis – "Nacionalizmas ir Lietuva".	11:00 "
Kavos pertraukėlė	11:30 "
6.3. Dr. Leonas Kriaučeliūnas, ALT s-gos pirmininkas – "Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos tikslai ir uždaviniai".	12:00 "
6.4. Lietuvos Respublikos Seimo narys prof. dr. Mečislovas Treinys – "Modernaus tautiškumo problemos".	12:30 "
6.5. Lietuvos Respublikos Seimo narys dr. Leonas Milčius – "Talka Tėvynei. Politinės, teisinės, ekonominės prielaidos".	13:00 "
7. Pasisakymai ir diskusijos.	13:30 "
8. Kongreso dokumentų aptarimas ir priėmimas.	14:30 "
9. Kongreso uždarymas.	15:00 "
10. Pietūs Verkių rūmuose.	15:30 "

LTS valdyba

Sv. Kazimiero lituanistinės mokyklos ilgametis muzikos ir dainavimo mokytojas Julius Kazėnas kartu su žmonia ir kun. G. Kijausku, S.J. klausosi koncerto "Mes ateitis – rytojaus viltis".

L.B. FLORIDOS APYGARDOS SUAŽIAVIMAS

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos metinis suvažiavimas įvyko balandžio 23 d. Quality Resort, Singer Island/West Palm Beach.

Suvažiavimą 10:00 ryto atidarė Palm Beach apylinkės pirmininkas dr. Vytautas Majauskas ir pakvietė apygardos pirmininkę Janiną Gerdvilienę toliau vadovauti suvažiavimui. Po kun. dr. Mato Čyvo sukalbėtos invocacijos ir mirusių narių prisiminimo tylos minute, buvo sudarytos spaudos ir nutarimų komisijos ir priimtas praejusio metų suvažiavimo protokolas, kuris buvo išsiuntinėtas apylinkių valdyboms prieš suvažiavimą, todėl nebuvo reikalo jį čia skaityti.

Sekė apylinkių, kurių apygardoje yra septynios, valdybų pranešimai:

Atlantos apylinkė (priskirta Floridos apygardai), pagal pranešėją dr. Praną Zundę, yra bene mažiausia visam krašte. Vasario 16-tosios minėjimo atvyko 27 žmonės, bet po to sekusiam visuotinam susirinkimui pasiliko tik 14 žmonių. Jau pradėta rūpintis 1996 metais čia įvyksiančia olimpiada, kurion žada atvykti apie 30 sportininkų iš Lietuvos ir 20 žmonių palyda. Daiva Tautvydaitė ir J. Juška vadovaus savanoriškai talkai rūpintis svečiais iš Lietuvos.

Auksinis Krantas atsiuntė pranešimą tik raštu. Apylinkė turi du tuzinus narių. Susirenkama kas mėnesį pietums. Apylinkei pirmininkauja Jonas Paškus.

Daytona Beach neseniai išsirinko naują valdybą, kurios pirmininkė dr. Birutė Preikštienė dalyvavo šiame suvažiavime ir padarė pranešimą. Apylinkė ruošia literatūros ir politikos popietes, ieško Lietuvai pagalbos JAV Kongrese. Ši apylinkė yra išstaciusi dvi kandidates į LB XIV-tąją tarybą: Vandą Bagdonienę ir dr. Sigitą Ramanauskienę.

Apie **Miami** apylinkę papasakojo Vytautas Dubauskas. Apylinkei ilgą laiką pirmininkavo Petras Griškėlis, kuris neseniai mirė. Apylinkė savo veiklą derina su Lietuvių klubu.

Palm Beach apylinkės pirmininkas dr. Vytautas Majauskas pateikė keletą idomų skaičių: neseniai įvykusioje madų parodoje buvo 150 žiūrovų, Vasario 16-tosios minėjime buvo 100, i mėnesinius pokalbius Picadilly kafeterijoje atvyksta apie 60, o i metinį susirinkimą atvyko 28. Šalia LB čia veikia Lietuvos Dukterys, "Dainos" choras, BALF-as, lietuviai

respublikonai, Lietuvos Vyčiai. Apylinkės veikla reiškiasi minėjimais, metine gegužine, Naujų Metų sutikimais. Apylinkė leidžia "Floridos Rytinio pakraščio Lietuvių Biuletėnį", redaguojamą Vinco Šalčiūno. Biuletėnis visada laukia žinių iš visų septynių apylinkių.

St. Petersburg apylinkę atstovavo pirmininkas Klemas Jurgėla. Ir čia dirbama kartu su Lietuvių Klubu, daugelis priklauso abiem susibūrimams. Ši apylinkė, turinti apie 280 narių, yra didžiausia Floridoj.

Sunny Hills apylinkės veiklą apibūdino neseniai pirmininke išrinkta Laima Savaitienė. Nors ši apylinkė, įsteigta prieš 15 metų, turi 105 narius, sumokėjusius solidarumo įnašus, susirinkimuose, minėjimuose ir pobūviuose dalyvauja apie 50-60. Šiomet Vasario 16-tosios minėjime krašto valdybos išdui surinkta \$1,337. Kovo 11-tosios minėjime, kuriame dalyvavo Linas Kojelis, jo vadovaujamai US – Baltic Foundation suaukota \$3,085.

Visų septynių apylinkių pranešimuose nusiskundžiama, kad apie 90% narių yra perkopę 70 metų slenkstį ir dėl to yra vis sunkiau sudaryti valdybas ir išsijudinti aktyvesnei veiklai.

Krašto valdybos vicepirmininkas organizaciniams reikalams Gintaras Čepas savo pranešime pabrėžė, kad Lietuvių Bendruomenės veikla prasideda ir baigiasi su apylinkėmis. Šiuo metu JAV yra 70 apylinkių, pasidalinusių tarp 10 apygardų. Vis didesnė problema darosi čia gimusios jaunosios kartos įtraukimas į LB. Yra mišrių šeimų, kai kurie čia gimusieji irgi jau gana silpnai arba visiškai nebekalba lietuviškai. Gal reikėtų tokiose apylinkėse naudoti ir anglų kalbą. Taip pat reikia pritraukti naujai iš Lietuvos atvykusius.

Po pietų pertraukos buvo pasiūlyti kandidatai į apygardos valdybą ateinantiems trejiems metams (visi iš St. Petersburg apylinkės): pirmininku Liutaveras Siemaška, o nariais Aldona Baukienė, Adolfas Dzikas, Aurelija Robertson ir Vytautas Staškus. Revizijos komisijon pasiūlytos Gražina Jazukaitienė, Loreta Kynienė ir Dalila Mackialienė. Ranku pakėlimu valdyba ir revizijos komisija vienbalsiai patvirtintos.

Sekančių metų apygardos suvažiavimą globoti apsiėmė Daytona Beach apylinkė, vadovaujama dr. Birutės Priekštienės.

(Atkelta iš 2 psl.)

Amerikai svarbi Kinijos rinka

Birželio 4 d. paminėta penkerių metų sukaktis nuo komunistinės Kinijos režimo žudynių Tienanmen aikštėje, kinų sostinėje. Žmogaus teisių organizacijos "Human Rights Watch" raportas gegužės 19 pabrėžia, kad iš toje aikštėje suimtų 500 studentų, dar apie 200 sėdi kalėjime. Kitos žinios kalba apie tūkstančius politinių kalinių. Sukakties minėjimai sutapo su prezidento Clintono paskelbimu, kad Kinijai toliau bus taikomas palankiausias prekybos režimas. Kinija toliau lieka favorite prekyboje su JAV. Šis paskelbimas sukėlė kritiką Kongrese ir spaudoje, nors paskutiniu metu Kinija paskelbė, jog paleisti keli disidentai ir vyriausybė svarstė sustabdyti "Amerikos Balso" radijo bangų trukdymus.

Amerikos biznio žmonės pritarė prezidento Clintono nutarimui, nes Amerikos pramonei yra svarbi Kinijos rinka, o žmogaus teises irgi geriau būti skatinti, palaikant nuolatinius biznierių ir diplomatų kontaktus, o ne atstūmus Kiniją ir ją paniekinus.

Viešosios opinijos tyrimai parodė, kad prezidentas Clintonas laikomas "silpnu" užsienio politikos srityje. Tik 13 nuoš. amerikiečių manė, kad jis žino, ką daro. Įvykiai Bosnijoje, Somalijoje, Haiti ar Šiaurės Korėjoje parodė, kaip mano 53 nuoš. apklaustųjų žmonių, kad prezidentas nežino kaip pasielgti ir "sėdi ant tvoros".

TRUMPAI

• Gegužės 29 Čilėje mirė ilgametis Rytų Vokietijos

Popietinėj sesijoj LB Tarybos narys Adolfas Armalis kalbėjo apie testamentų sudarymo svarbą, paminėdamas kelis atvejus, kai be testamentų mirusiųjų lietuvių gan vertingi palikimai atiteko arba valstybei, arba tų palikimų neužsiėmę žmonėms.

Miami apylinkės pirmininkas Vytautas Dubauskas, jauniausias iš čia dalyvavusių pirmininkų, susirinkusius nuodugnai supažindino su Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriais), padalinamas literatūros.

Paskutinėje suvažiavimo dalyje buvo užsimintas "Lietuvos kovų ir kančių istorijos" neseniai pasirodęs pirmasis tomas. Buvo išreikšta nuomonė, kad gal būtų gerai šią knygą perskaityti prieš pradedant ją smerkti.

Suvažiavimo oficialioji dalis baigta visiems dalyviams giedant Lietuvos himną.

Jūrgis Savaitis

Iš visur apie viską

komunistų vadas Honecker, žinomas kaip Berlyno sienos statytojas.

• Pietų Afrikos parlamente absoliučią daugumą sudaro juodieji, tačiau biznio bendrovių vadovybėse juodų yra tik 5 nuoš.

• Britų vyriausybė nutarė privatizuoti dalį Karališkojo Pašto, kurio 51 nuoš. patarnavimų – laiškų ir siuntinių siuntinėjimą žada parduoti. Paštui daug pakenkė faksų mašinos ir privatūs kurjeriai.

• Sirija, spaudžiama JAV valstybės sekretoriaus, sutiko, kad Izraelis pasitrauktų iš Golano aukštumų ne tuč tuojau, bet pamažu per 3-4 metus. Derybos vyksta toliau.

• Dominikos respublikos prez. Balaguer, 86 metų amžiaus, beveik aklas, buvo išpėtas JAV vyriausybės nepraleisti kontrabandos į Haitį. Per sieną laisvai keliauja gazolinas ir kitos ekonominių sankcijų draudžiamos prekės. Amerika reikalauja, kad iš Haiti valdžios pasitrauktų diktatorius generolas Raoul Cedras. Nuo sankcijų daugiausia kenčia neturtinieji piliečiai.

• Kanados Quebeco provincijoje veikia kelios politinės partijos, skatinančios atsiskyrimą nuo Kanados. Ši didžiulė provincija savo plotoje turi nemažai indėnų, kurių organizacijos pagrasi, kad indėnai atsiskyrimo atveju, įsteigs savo savarakišką valstybę, atsikilusią nuo Quebeco. Dar įdomesni svarstymai kai kurių vakarinės Kanados politikų, kurie Britų Kolumbijoje siūlo įsteigti tarptautinę sąjungą, kurioje

resursus sujungtų Britų Kolumbija, Washingtono valstija ir Oregono valstija. Tokio regioninio bloko pavadinimas būtų "Kaskadija", pagal kalnų virtinę. Jau dabar siekiama bendradarbiavimo, ugdomas turizmą ir prekybą, planuojant miškų pramonę ir žvejybą.

• Buvusioje Jugoslavijoje tęsiasi karo paliaubos. Sudaryta nauja "kontaktų grupė", kurioje veikia JAV, Rusijos ir Europos diplomatai, bando derybomis užbaigti žiaurų pilietinį karą, tačiau pačioje taikintojų grupėje yra nesutarimų. Prancūzai, kurie ten turi Jungtinių Tautų kariuomenėje 6,800 kareivių, tvirtina, kad svarbiausias uždavinys – taika, o amerikiečiai laikosi nuomonės, kad svarbiausia – teisingumas. Jei pasiliks dabartinės sienos, serbai bus laimėję naujų žemių, kurios jiems nepriklauso. Tai būtų lyg atlyginimas už jų agresiją. Rusijos diplomatai linkę palaikyti Serbijos reikalavimus. Derybose Bosnijos musulmonai ir kroatų laikosi kartu, nors ir tarp jų yra daug neišspręstų teritorinių klausimų.

• Kai Kinija 1959 m. okupavo Tibetą, jo dvasinis ir politinis vadas Dalai Lama pabėgo į Indiją, o su juo sieną perėjo ir apie 100,000 tibetiečių. Jie įsikūrė šiauriniame Indijos Dharamsala mieste. Apie 35,000 pasirinko pietinį Bangalores miestą. Vietiniai indai nelabai džiaugiasi naujais ateiviais. Balandžio mėn. jaunas tibetietis nužudė jauną indą, vietinio politiko giminaitį.

ORGANIZUOJASI LIETUVOJE ESANČIO TURTO SAVININKAI

Almus Šalčius

"Bendra Akcija", siekiant atgauti nekilnojamą turtą Lietuvoje, organizuojama JAV-se. Lietuvos spaudoje, teisių daktaro V. Žemalaičio traktatas, smerkiant karo ir pokario metų Sibiro tremtinių, nužudytų, ar išvartų iš savo tėviškių žmonių turto pakartotiną nusavinimą, susilaukė išeivijos atgarsio. Tai rodo, jog Lietuvoje tebeegzistuoja tradicinės teisinės sampratos išimtys.

Platinamam atsisaukime sakoma:

"...Lietuvos valdžia perėmė – Stalino–Hitlerio karinės aneksijos pasėkoje – sovietinio okupanto neteisėtai užgrobtą, stalininio–hitlerinio teroro tremtinių, išvartų, Lietuvos gyventojų turtą. Negalėjusiems "laiku" grįžti Sibiro tremtiniams ir pabėgėliams, jų vaikams ir anūkams, buvo atimta prigimtoji

Lietuvos pilietybė. Dabar, nepriklausomai nuo tarptautinės teisės, išgalvotomis sąlygomis, trumpu pasmerkimu, pranešama: Jums "...neatstatomos nuosavybės teisės."

Taigi šiuo kartu, ne minėtų svetimų tironų, grobuonių, okupantų, bet demokratinės Lietuvos Respublikos savivaldybių nuožiūra, tremtiniais, išbėgusiems, išvartiesiems negrąžinamos tėviškės, ūkiai ir namai; jų pačių, jų tėvų ar prosenelių, sunkiu finziniu ar protiniu darbu įsigyta nuosavybė!

Įgyvendinama nuostata, kuri galės būti taikoma ateityje: kam užsimanius, bus nusavinama ir dabartinių piliečių, dvarų, prašmatnių vilų (su pirtimis ir be jų, gal ne visuomet įsigytų švaria

(Nukelta į 10 psl.)

CLEVELANDO IR APYLINKIŲ AUKOTOJAI BALFUI 1993 m.

1. Lietuvių B-nės Moterų Soc. Skyrius	\$ 814.00
2. Wainicki J.	300.00
3. Jasyš I. MD.	200.00
4. Ardžiai J.R., Karkliai A.B., Mikonai M.J., Sontai T.J. MD.	101.00
5. Bložė V., Skrinska A.J. MD, Urbaičiai V.T.	100.00
6. Baldauskas	75.00
7. Žilinskai P.O.	60.00
8. Jakštas W.	56.00
9. Steponiai E.B., Vilkutaičiai R.V.,	52.00
10. Ambroze A., Apaniai L.V., Apanavičius R., Čepulis A.L. MD, Čipkai D.S., Razgaičiai O.P., Sušinskienė J., Vaičeliūnienė K.	51.00
11. Akelaitis V., Balbatas J., Klimaičiai J.F., Mauručiai A.V.DR, Širvaitis A.	50.00
12. Ožinskienė A., Petrauskis A.	41.00
13. Klitoriai V.R., Plečkaičiai G.V.	40.00
14. Bublys R., Mikoliūnienė D.	36.00
15. Jasinevičiai J.F.	32.00
16. Bielskus A., Gudėnas J., Pivoriūnas J., Valaitis A., Varneliai E.G.	31.00
17. Degesiai D.R. DDS, Gruzdis V.	30.00
18. Bielinis P.N., Ralys K., Kijauskas G. Rev.	27.00
19. Aukštuoliai G.M., Balašaitienė A., Gobis K., Idzeliai S.O., Klitoriai J.P., Rociūnai O.V., Šilgaliai E.K., Steponavičienė E., Stungienė K., Lazdinis S.	26.00
20. Balčiūnai D.N., Ežerskiai P.B., Janavičius I., Jankauskas S., Kasparavičiai, Kuprevičiai A.I., Maciauskai, Radzevičius S., Šilėnai V.O., Styra A., Sviderskas S.,	25.00
21. Balčiūnai P.P., Jokubaičiai V.O., Staniškiai, D.D., Švarcai J.J.	22.00
22. Balašaitienė A., Čyvas V., Dulieba M., Giedraitienė A., Ilandienė J., Ivanauskienė M., Johansonas H.I., Laniauskienė S., Juodišius I., Malskienė A., Mariūnas G., Puškorius D., Pautieniai, Žilioniai, Bačiulis V.	21.00
23. Bakūnai V.A., Bartuškienė A., Brazaitis T., Degutis V., Goldikovskis A. Rev., Jonaitienė I., Kaunai V.L., Kisieliūs A. MD., Mažellai O.B., Miškiniai V.A., Narbutaitis K., Natkevičienė G., Stankus I., Stasai H.S., Pabrinkis S., Skardienė O., Valys V.	20.00
24. Dučmanas Z., Liutkus A., Kežienienė S., Stimburienė S., Zorskai R.A., Žygiene O.	16.00
25. Balas K.A., Juškėnai G.A. MD., Palubinskas V., Petukauskas V., Stuogis V.J.	15.00
26. Puškoriai A.I.V.	13.00
27. Alsienienė E., Janulis E.	12.00
28. Auginas B., Belzinskas H., Česna A.H., Citalis J., Kliorys K, Malskiai E.J., Rukšėnas A., Saikai E.J., Taraška B.V., Trimakas.	11.00
29. Bacevičius V., Biliūnas J., Bučniai V.G., Luža A., Kavaliūnas A., Masilionis G., Penkauskas A., Žemaitis G.E.	10.00
30. Drabišis V., Mikulskienė O., Smetonienė B.,	6.00
31. Kavaliūnas V.O., Kazėnas J., Matulionis V., Nagevičius L., Naujokaitis H.	5.00

VISIEMS AUKOTOJAMS LABAI DĖKOJAME BALFO VALDYBA

RITA STAŠKUTĖ

Kelionių specialistė

Europa, Karibų salos, Meksika, Pietų Amerika, Vid. Rytai

TEL: (216) 831 - 5530 FAX (216) 831-5028

1994 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

geriausios kainos – patogiausi lėktuvai
1-800-366-9980

FINNAIR: via Helsinkis į Vilnių

(antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais)

arba kitomis jums tinkamoms oro linijomis:

SAS-via Copenhagen, LH-via Frankfurt,

LOT Polish-via Varšuva, AUSTRIAN AIR-via Viena

BORN TO TRAVEL

26949 Chagrin Blvd. Suite 103 (Ohio Savings Building) BEACHWOOD, OH 44122

Clevelando LSK "ŽAIBO" jaunučių C (žemiau 15 m.) krepšinio pilna komanda, laimėjusi antrą vietą 1994 m. Š.A. lietuvių jaunačių žaidynėse. Pirmoje eilėje iš kairės – G. Urbonavičius, N. Zimmerman, M. Karsokas, ir T. Tamošiūnas. Antroje eilėje – R. Abriani, M. Idzelis, M. Rukšėnas, J. Petrulis, M. Laniauskas, P. Taraška ir R. Titas.

Už jų – treneriai – John Morris ir Cliff Yanosko.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 KNAPP STREET. BROOKLYN NY 11229

FAX 718-769-3302 Telex 216 282

VASAROS KAINOS Į LIETUVĄ

Birželio 15 – rugsėjo 15

Iš New Yorko ar Chicagos į Vilnių ir atgal

Iš Vilniaus į Chicago ar New Yorką ir atgal

"\$ 800.00" įskaitant visus mokesčius

Kai kurioms dienoms bilietai jau išparduoti. Kainos žemesnės prieš birž. 15 ir po rugs. 15.

Grupinės kelionės į DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĘ:

Birželio 29 – liepos 13 iš Newark N.J.

Birželio 30 – liepos 13 iš JFK (New York)

Kaina \$1,893.00

Į kainą įeina: lėktuvo bilietai, viešbučiai (Vilniuje, Kaune, Palangoje); visi pervežimai; maitinimas 3 kartus kasdien; bilietai į Dainų ir šokių šventę; pilna ekskursijų (sightseeing) programa; visi įėjimo mokesčiai; gidai lietuvių ir anglų kalba; bagažų nešiojimas; patarnavimo ir kiti mokesčiai.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.

Brooklyn NY 11229

Tel. 718-769-3300

1-800-77-VYTIS

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

The Ohio Lottery would like to thank the citizens of this great state for another record breaking sales year in 1993. Ohio Lottery's profit contributions to Ohio schools exceeded \$663,000,000, making everyone a winner. Thanks, Ohio!

George V. Voinovich
Governor of Ohio

Virgil E. Brown
Director, Ohio Lottery

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216)787-3200, during regular business hours.

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas

LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road 407-622-5000
North Palm Beach, FL 33408 407-626-6562 res
SE Corner of PGA Bridge 407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

MILIJONINĖS PASTANGOS

(Atkelta iš 4 psl.)

Tokios programos sintezei bei jos diegimui Lietuvoje atėjo laikas, iki šiol kitose valdymo bei visuomeninėse srityse šauniai pasireiškusiai USBF.

USBF yra gudriai vedama per Lietuvos politinio gyvenimo kulgrindą.

Pvz., štai, pro Washingtoną pravažiuoja Lietuvos Užsienio reikalų ministras. USBF balandžio 26 d. restorane ministro Povilo Gylio "garbei" suorganizavo priešpiečius (\$25.00 ir pasirinkimas – žuvis, jautiena arba viščiukas)... Ministras priešpiečiauti atvyko Lietuvos ambasadoriaus lydimas. Sakytiau, kad tai buvo gerai surežisuotas įvykis, už kurį aukštas, politiniam gyvenime spėjęs išprusti, Lietuvos valdžios pareigūnas liko L. Kojelio USBF skolingas.

Ypač ši politinės realy-

bės kulgrinda man priminė vieną Birutės Pūkelevičiūtės parašytą vaizdelį, jos "Atradimo rudens" p. 23:

"Mes visi, spektakliui pasibaigus, pasirodysim prieš uždangą ir nusilenksim.

Bus nesvarbu, kokį vaidmenį (niekšą ar šventąjį) mes vaidinom. Bus svarbu: kad suvaidinom gerai.

Išeisim prieš uždangą, visi susiėmę už rankų: pirk-liai, kekšės, griovakasiai, karaliai, kišenvagiai, vienuolės, kareiviai, smuklinin-kai, vyskupai.

Nusilenksim ir (kaip įprasta aktorių tarpe) vienas kitam padėkosim, net tik gerų partnerių dėka buvo išlai-kyta dramos įtampa..."

Nežiūrint visokių pelkių ir per jas tik keliems mirtin-giesiems žinomų kulgrindos takelių, USBF darbo rezulta-tai yra geri. Tai džiuginantis faktas. (1994-V-23)

ORGANIZUOJASI LIETUVOJE ESANČIO TURTO SAVININKAI

(Atkelta iš 8 psl.)

sąžine), savininkų, o jau ką bekalbėti apie užsienio in-vestitorių turta.

Atsišaukime skundžia-masi, jog šitokia skriauda negi atsimokama "išvietintie-siems" už visą tą savanorišką talką atgaunant valstybės suverenumą? Ar bandoma "įteisinti" kažkokia vagių etika? Lai lieka tremtiniai ir "išvietintieji" amžiniais DP", mostu atskiriant juos nuo sa-vo tautos kamieno, valstybės, perleidžiant juos svetimie-siems. Šiuo kartu, ne "super-powerių" Berlyne, Maskvoj, Jaltoj, Maltoj, bet mūsų pa-

čių, tariamai "susovietėjusių" brolių ir seserų valia.

Negi, iš tikro, per tas ke-liasdešimtis metų buvo tiek įdiegta ta rytinių kaimynų kultūra? Negi tėvynainių dauguma būtų praradę dau-gelio šimtmečių Lietuvos valstybės organizacinius principus – savivaldos tradi-cijas, pasiklovimą prigim-tais, Dievo duotais įstaty-mais, pagarbą teisėtai, sun-kiu protiniu ar fiziniu darbu, išgytai privačiai nuosavy-bei? Ar šitaip lietuvių dau-guma supranta demokratijos iššūkius: gyvybė, laisvė, lai-minė siekimas?

Nuskriaustieji prašomi nedelsiant registruotis nuro-dytu adresu. Organizatoriai registracijos vykdymą pave-dė visuomeninei agentūrai: "Bendra Akcija" (For Class Action), Box 231172, Great Neck, NY 11024-1811. Fax 516 487 1582, E-Mail 72713.2115 @ Compuserve.com

Atsišaukime užtikrina-ma, jog bus tariamasi ne tik su iškiliais teisininkais Lie-tuvoje ir užsienyje, bet ir su Lietuvos namų ir žemės sa-vininkų draugija. Tariamasi bylą vesti iki pat aukščiausių Tarptautinio teismo Haagoje ir "The European Court of Human Rights" kurių nare Lietuva pasižadėjo būti.

TRANSPAK

MAISTO SIUNTINIAI

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę.

Skubiems siuntiniams – AIR CARGO

Pinigai pervedami doleriais

Maisto siuntiniai, nuo \$39 – iki \$98.

RŪTA DEGUTIENĖ 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK

Dirbame nuo 1987

2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629 Chicagos tel. 312 436-7772

Populiariausias dienraštis Lietuvoje – "Lietuvos Rytas", metams \$149 oru.

"CENTRO KUBAS"

siūlo:

Tikrų lietuvių nekilnojamojo turto biuras iš Vilniaus

- 1) įsigyti butus (apartamentus);
- 2) pastatyti namą ar butą Vilniuje;
- 3) nupirkti Nacionalinėje Vertybinių popierių biržoje Lietuvos komercinių bankų akcijas, teikiančias iki 70% metinių dividendų.

Sutvarkysime visus juridinius pirkimo-pardavimo dokumentus.

Asmeniškai atsakysime į visus klausimus, atsiųsime grafinę ar foto medžiagą.

"Centro kubas" Pylimo gatvė Nr. 12 2001 Vilnius
Lithuania tel. (370-2) 22-70-90, 22-78-41, fax 61-46-24

NEW YORK Į RYGA

\$
279
nuo

Kelionė į vieną pusę, perkant
bilieta į abi puses

Taupios Kelionės į Pabaltijį

TAUPYKITE LAIKĄ... tiesioginė kelionė iš New Yorko Kennedy aerodromo iki Rygos (Latvija). American Trans Air yra greičiausias kelias į Pabaltijį!

TAUPYKITE PINIGUS... palyginkit ir sutaupysit keliaudami su American Trans Air. Jums geriausias aptarnavimas ir prieinamiausia kaina!

KAINA Į VIENĄ PUSĘ IŠ ŠIŲ MIESTŲ:
(Persidimas VIA New Yorko JFK.)

Atlanta nuo	\$411	Detroit nuo	\$344	Philadelphia nuo	\$324
Boston nuo	\$279	Los Angeles nuo	\$397	Pittsburg nuo	\$329
Cleveland nuo	\$370	Miami nuo	\$419	Seattle nuo	\$399
Chicago nuo	\$434	Minneapolis nuo	\$329	San Francisco nuo	\$397

Ar Jūs skrendat biznio reikalus, ar pasimatyti su giminėmis. Jūs norit ten nukeičiuti kuo greičiau. Nereikia persėsti į kitą lėktuvą, nereikia be reikalo išleisti dar daugiau pinigų. ATAs tiesioginis skrydis iš New Yorko į Pabaltijį yra patogus, ekonomiškias, ir labai paprastas. Juk Jūs visada to ir norėjote.

Dėl pigiausių kelionių į Pabaltijį skam-binkit Jūsų kelionių agentui arba ATV.

800-382-5892

ATA
American Trans Air

Sios kainos yra nerezervuotoms kelionėms. Kiti privalantys kelionės sezonas "Off-peak" ir bus žymiai brangesnės. Bilietai reiki užsisakyti bent 21 diena prieš skrydį. Vidurinė molėtojos \$32.95 bus priekti prie kelionės bilietai kai už juos molėtoje. Sios ATAs skrydžiai New York Ryga įvykys gulioji nuo 5/7/94 iki 10/31/94.

CLEVELANDE ir apylinkėse

IŠVYKA Į "SEA WORLD"

Pensininkų klubo ruošia ma išvyka į "Sea World", įvyks birželio 23 d. ketvirtadienį. Išvykstame autobusu iš parapijos kiemo (Marcella) gatvės 11 val. ryto, grįžtame 7 val. vakare.

Pensininkų klubas užmoka už autobusą.

Apsimokėti reikės tik įėjimą, kuris kainuoja \$18.45. Dar yra likę keletas vietų. Skubėkite užsisakyti pas Vytautą Staškų tel. 486-2475.

PRISIMINIMO DIENA

Savaite prieš Prisiminimo dieną, Clevelando Šv. Jurgio parapijos šventoriaus sode buvo atstatytas ir pašventintas pernai audros sunaikintas vėliavos stiebas. Tai buvo kat. karo veteranų 613-jo posto dovana parapijai.

Gegužės 30 d. prie naujo

vėliavos stiebo pradėtos Prisiminimo Dienos iškilmės. Iškelta vėliava, šautuvų salvėmis ir trimito giesme pagerbti žuvusieji. Šventės prasmę aptarė trumpa kalba klebonas ir veteranų kapelionas kun. J. Bacevičius. Bažnyčioje prie veteranų ir ramovėnų paminklinių lentų perskaitytos mirusiųjų pavardės ir simboliškai užgesintos jų prisiminimui skirtos žvakės. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. J. Bacevičius. Po Mišių parapijos salėje buvo kat. karo veteranų parengti pusryčiai šventės dalyviams. Jų metu ramovėnų vardu sveikino Vyt. Januškis, buvo pagerbti keli 613-jo kat. karo veteranų posto nariai ir talkininkės. Šiemet ir vėl 136-os BSA Clevelando draugovės skautukai atliko jų gerąjį darbą – patarnaudami prie pusryčių stalų. Ger.J.

HOME

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

PARENGIMAI

• BIRŽELIO 12 d. – Tragiškojo Birželio minėjimas. Rengia Pabaltijiečių komitetas.

• LIEPOS 9 d. 6:00 v.v. Lietuvių Kultūrinių Darželių D-jos Vasaros vakaronė Gwinn Estate, Bratenahl, OH

• LIEPOS 10 d. Clevelando Pensininkų Klubo gegužinė. (Sekmdienį)

• LIEPOS 17 d. Šv. Jurgio parapijos gegužinė pradž. 11:30 ryto Šv. Jurgio sodyboje.

• LIEPOS 31 d. sekmdienį 12-tą valandą popiet, Lietuvos Šaulių Sąjungos Išeivijoje Žalgirio šaulių kuopos valdyba rengia gegužinę prie ežero Beachland parke 17815 Canterbury Road Clev.

• RUGPJŪČIO 7 d. L.K.V. Ramovės Gegužinė

PIRKSIU

geram stovy, lietuvišku raišny (ne elektrinę ir ne elektrinę) rašomąją mašinėlę.

Siūlyti, nurodant kainą:

M. Valiukėnas

6140 S. Tripp Ave. #2

CHICAGO, IL 60629

• RUGPJŪČIO 14 d. DIRVOS IR VILTIES draugijos gegužinė įvyks L. ir V. Apanių sodyboje.

• RUGSĖJO 18 d. Virginijos Bruožytės-Muliolienės koncertas. Rengia skautininkų draugovė ir Dievo Motinos parapija.

• SPALIO 1 d. Pabaltijiečių vakaras. Rengia Clev. Pabaltijiečių komitetas (Lietuviai, latviai ir estai.)

• SPALIO 8 d. Los Angeles vyrų kvarteto koncertas Rengia vyr. skaučių Židinys.

• LAPKRIČIO 13 d. Šv. Jurgio Rudens Festivalis 11:30 – 3:30 p.p.

• LAPKRIČIO 19 d. L.K. Ramovės Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo Minėjimas

• GRUODŽIO 24 d. Bendros Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje pradž. 9:30 v.v.

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES

available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje,
Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skubiems siuntiniams: AIR CARGO

Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškviatimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: (216) 481-0011

639 East 185th Street • Cleveland, OH

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina ma teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekvieną taupomojį sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS: DABARTIS IR ATEITIS

(Atkelta iš 5 psl.)

Tautiečiai užsienyje gali pagalvoti, kad Lietuvos ūkininkų sąjunga per daug reikli ir kategoriška. Bet ką turi daryti ūkininkai, jeigu jų išauginta produkcija nesuperkama vidaus rinkoje, o nesant tvarkos ir sureguliuotos muitų sistemos, vežami produktai iš užsienio. Įvežti produktai iš Europos valstybių dažnai būna pasenę, nekokybiški, bet pigesni už Lietuvos ūkininkų! Taip žlugdomi savi ūkininkai. Lietuvai nereikalinga labdara žemės ūkio produktais. Mums nereikia iš Amerikos vežamų kukurūzų, kviečių, kitų grūdų. Mes protestuojame prieš tai, nes nesuperkami Lietuvos ūkininkų išauginti grūdai, ūkininkai žlugdomi. Nesant valstybinio reguliavimo ir parengtos geros žemės ūkio vystymo programos, ūkininkų produkcija superkama privalomomis žemomis kainomis, kurios yra 40-70% pasaulinės kainos vertės, o ūkininkai priversti pirkti trąšas, benziną, dizelinį kurą, chemines apsaugos prie-

mones ir kitas žemės ūkiui reikalingas prekes pasaulinėmis kainomis. Taip sukuriamos kainų "žirkklės", kurios pragaištingos besikuriantiems ūkininkams. O tų blogybių yra begalės. Ūkininkams už jų parduotą pieną, mėsą, kitus produktus apmokama po 3-4 mėnesių. Už cukrinius runkelius, parduotus 1993 m. rugsėjo – spalio mėnesiais dar neapmokėta 46 mln. Lt.. Tai ką daryti ūkininkams – sėti cukrinius runkelius šiais metais ar nesėti? Lietuvoje, pragaištingos žemės ūkio politikos išdavoje, sugriauta linininkystė, kiaulininkystė, cukrinių runkelių auginimas.

Lietuvių ūkininkų poreikis kreditams tenkinamas tik 5-6 %. Komercinių bankų kreditai tiesiog plėšikiški – 60-90 % metinių palūkanų. Tokiais kreditais ir tokiomis sąlygomis ūkininkai pasinaudoti negali.

Ūkininkams iškyla visa eilė ir kitų problemų. Jas spręsti mes bandome plėtodami kooperaciją. 1994 m. Lietuvoje bus įkurta apie 50

agroserviso kooperatyvų, kuriems iš ūkininkų rėmimo fondo skirta 20 mln. Lt., 15 kredito kooperatyvų. Su Lietuvos išeivijos, ypač Kalifornijos valstijoje, parama įkurta pirmoji tarptautinė žemės ūkio akcinė bendrovė ALID-CORP. Ši bendrovė sėkmingai funkcionuoja bendrų investicijų pagrindu. Iš jos turės naudos tiek Lietuvos ūkininkai – akcininkai, tiek Amerikos lietuviai – akcininkai. Šiais metais bendromis Lietuvos ūkininkų sąjungos ir Amerikos lietuvių investicijų pastangomis numatoma įkurti 44 panašias akcines bendroves visuose Lietuvos administraciniuose rajonuose. Kviečiame aktyviai įsijungti Amerikos lietuvius. Nauda bus didelė ir abipusė. Įdėtos investicijos atsipirks per keletą metų, o po to duos nemažą pelną kiekvienais metais.

Lietuva neturi įvairių išteklių. Didžiausias jos turtas yra žemė. Ji duoda daugiau kaip 50% nacionalinių pajamų. Todėl Lietuvos valstybės ekonomika bus tokia, koks bus jos žemės ūkis. Į Lietuvos gerovę ateisime per žemės ūkį, per ūkininkus.

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

ATKUNTA EŽERŲ SRITIS

Michigano, Ohio ir Wisconsin gubernatoriai ir Illinois, Indiana, Minnesota, New York bei Pennsylvania valstijų atstovai buvo susitikę Detroito priemiestyje Didžiųjų Ežerų gubernatorių tarybos posėdyje.

Anot Ohio gubernatoriaus George Voinovich visose Didžiųjų Ežerų srities valstijose pastarąjį dešimtmetį patirtas žymus pramonės ir aplinkos atkutimas. Esą sritis dabar jau nebevardinama "Rudžių zona" (rust belt), dabar mus vadina – Darbų zona. Pagal šios tarybos pranešimus Didžiųjų Ežerų srityje 1980-ji dešimtmetį pramonės gamyba paaugo 36%, pralenkdama visus kraštus, išskyrus Japoniją. Pagal tuos pranešimus iš 17-os srities pramonės šakų net 12 sumušė 1990 m. JAV ir Kanados gamybos vidurkių rezultatus. O 1992

m. eksportai iš Didžiųjų Ežerų srities pralenkė JAV ir Kanados vidurkius. 60% Šiaurės Amerikos pramonės gamybos ateina iš šių aštuonių valstijų ir Ontario provincijos.

Gubernatoriai – G. Voinovich iš Ohio, J. Engler iš Michigan ir T. Thompson iš Wisconsin pageidavo pagerinti švietimą, ypač amatų mokyklas. Ne visi jaunuoliai tinkamai paruošiami universitetams. Ger. J.

"LIETUVOS AIDŲ"

radijo programos pobūvis įvyks birželio 12 d. Chicago-je. Šaulių salėje. Pradžia 12 val.

Iš Lietuvos atvykę dainininkai Liucia ir Antanas Cicėnai, brolis ir sesuo, padainuos patriotinių dainų.

Bus įvairių patiekalų maisto, atgaiva. Visus jungs Kostas Ramanauskas su muzika.

Visi kviečiami ir laukiami
Balys Brazdžionis

Mūsų mielai

**A. † A.
ALDONAI ALYTIENEI
ŠLIŪPAITEI**

iškeliavus Amžinybėn, Jos vyrą JONĄ, dukrą DAIVĄ ir jos šeimą, seserį GRAŽINĄ – SILIUNIENĘ ir artimuosius, giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Albina ir Pranas Kašiubai

TAUPA

1984

1994

10 METŲ

SAVO DARBĄ SKIRIAME CLEVELANDO LIETUVIAMS

**10 METŲ
SUKAKTUVIŲ PROGA**

TAUPA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJA

SAVO NARIAMS

UŽ PASITIKĖJIMĄ IR PARAMĄ

TAUPA YRA JŪSŲ FINANSINĖ INSTITUCIJA – JI DIRBA SAVO NARIŲ GEROVEI

TAUPOS DIREKTORIAI IR TARNAUTOJAI